

DİQQƏT!

**SƏS QƏZETİNDƏN
NOVBƏTİ YENİLİK!**

Səs qəzeti artıq Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Video qəzet formatında nəşrə başladı.

Video xəbəri izləmək üçün telefonunuzun kamera bolməsinə daxil olub QR kodunu telefonunuza oxuduraq ekrana gələn linkə daxil olun.

QEYD: Android telefonlar üçün QR Code Reader skine proqramını telefonunuza yükləyərək videolara daxil ola bilərsiniz.

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 152 (6116) 3 sentyabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"Türkiyə bizim üçün tək cə dost yox, qardaş ölkədir və türklər bizim qardaşlarımızdır"

Bax 2

Prezident İlham Əliyev Yunanistanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

"Bu cür açıqlamalar heç vaxt Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə xələl gətirə bilməz"

Bax 5

Düşünürəm ki, əldə edilən bütün uğurlarımız bir-birinə bağlıdır və əlbəttə, hər bir zəfər qalibiyyəte doğru atılan növbəti addımdır. İstər diplomatik, istərsə də hərbi qələbələrımız bir məcrada - güclü dövlətçilik adı altında birləşməklə, Azərbaycanımızın adını daha çox yüksəklərə qaldırır.

Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi Rusiyanın "Nezavisimaya qəzeta" nəşrinə yayılan qərəzli yazıya münasibət bildirib

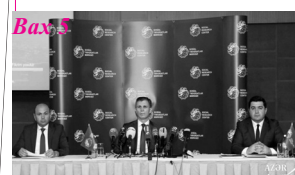
YAP Gənclər Birliyi Ermənistanın təxribatçı əməlləri ilə bağlı virtual aksiyaya keçirib

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi Rusiyanın "Nezavisimaya qəzeta" nəşrinin 1 sentyabr tarixli elektron versiyasında yayımlanan "Azərbaycanda ki suriyalı döyüşçülər Ermənistan qərəzli blitskriqə hazırlaşır" sərlovhəli qərəzli məqaləyə münasibət bildirib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, məqalədə oxuculara həqiqətə tam uğun olmayan məlumat təqdim edilib... **Bax 4**

Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi Ermənistanın hərbi təxribatları və Livan, Suriyadan erməni ailələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinə köçürmək yolu ilə etnik tərkibi və demografik vəziyyəti sünə şəkildə dəyişmək planları ilə əlaqədar probleme dünya ictimiyətinin diqqətini cəlb etmək üçün "twitter", "facebook", "instagram" və "telegram" üzərindən askiya keçirib. **Bax 9**

Quduzlaşmış Paşinyan və dünyadakı erməni havadarları
Bu gün hələ də erməni xalqı anlamır ki, Ter-Petrosyan hakimiyyətindən tutmuş indiki küçə "demokrat" başçıya, xəstə təfəkkürlü Nikol Paşinyan kimi savadsızların uğursuz hakimiyyət "siyasətinin" əziyyətini elə sadə erməni xalqı çəkir və çəkəcək də... **Bax 13**

Prezidentə inam və etibar əmin-amanlığın, iqtisadi-siyasi və mənəvi yeniləşmənin, qanunçuluğun və yeni hakimiyyət quruculuğu siyasətinin başlıca təminatdır

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi (STM) vaxtaşırı olaraq dövlət və cəmiyyət həyatında baş verən dəyişiklikləri, müşahidə edilən tendensiyaları, yeni yanaşmaları, cəmiyyətdəki dinamikaları öyrənir, tədqiq edir və ictimaiyyətə, eyni zamanda, dövlət orqanlarına təqdim etmək üçün açıq və qapalı araşdırma hazırlayır. STM dövrü olaraq "inam indeksi" nəşrinin xüsusi buraxılışında ölkə başçısının fəaliyyətinin ictimai qiymətləndirilməsini həyata keçirir və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti, həyata keçirdiyi...

Mətbuatın 25 yaşlı "Trend"i

Qızı zorakılığa, özü təhqirlərə məruz qalsa da, prokuror "bu qadını basın dama" dedi

Luis Suares "Yuventus"da

Bax 16

“Türkiyə bizim üçün təkəcə dost yox, qardaş ölkədir və türklər bizim qardaşlarımızdır”

Prezident İlham Əliyev Yunanistanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 2-də Yunanistanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Nikolaos Piperiçkosun etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Səfir Nikolaos Piperiçkos: Zəti-aliləri, fürsətdən istifadə edərək şəxsən Prezidentimin ən xoş arzularını və qarşılıqlı maraq kəsb edən bütün sahələrdə əməkdaşlığımızı genişləndirməklə bağlı Yunanistanın güclü istəklərini Sizə çatdırıram.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm, cənab səfir. Xahiş edirəm mənim də salamlarımı ölkənizin Prezidentinə çatdırın. Bildiyimə görə, siz artıq iki həftədən çoxdur ki, ölkəmizdəsiniz. Lakin Azərbaycan dilini artıq müəyyən qədər öyrənmişiniz. Ona görə də bizim dilimizdə müraciətinizə görə minnətdaram. Ümidvaram ki, şəhərimizlə tanış olmaq üçün vaxtınız olub. Ümid edirəm ki, Azərbaycandakı fəaliyyətiniz ərzində ölkəmizi səyahət etmək imkanınız olacaq. Azərbaycanla Yunanistanın iqlimi çox oxşardır. Düşünürəm ki, iqlimlə bağlı vəziyyət sizə tanış gələcək. Beləliklə, siz özünü Azərbaycanla rahat hiss edəcəksiniz. Mən, həmçinin ümid edirəm ki, Azərbaycandakı fəaliyyətiniz ərzində biz əməkdaşlıq sahələri aşkar edəcəyik ki, bu da bizə diqqəti praktiki məsələlər üzərində cəmləşdirməyə imkan verəcək. Açıqlığı desək, düşünürəm ki, son bir neçə il aramızda çox aşağı səviyyədə əməkdaşlıq illəri olub. Əvvəlki vaxtlarda bizim daha fəal təmaslarımız olub. Bildiyiniz kimi, mən sizin ölkənizə

rəsmi səfər etmişəm, Yunanistanın iki prezidenti Azərbaycanda rəsmi səfərdə olub, Baş Nazir səfərdə olub. Lakin Yunanistanın əvvəlki hökuməti hakimiyyətə gələndən sonra bu təmaslar dayanıb və bu, Yunanistan hökumətinin təşəbbüsü olub. Beləliklə, hazırda bizim faktiki olaraq aktiv təmaslarımız, nümayəndə heyətlərinin mübadiləsi yoxdur. Bizim gələcəkdə əməkdaşlığımızı necə planlaşdırmaq barədə düşünməyə ehtiyacımız var.

Cənab səfir, mən sizinlə açıq danışacağam. Sözsüz ki, diplomatların özlərinə məxsus ünsiyyət üslubu olur. Mən diplomatlar hazırlayan institutda təhsil almışam. Ona görə də mən diplomatik dilin nə olduğunu bilirəm. Lakin zənnimcə, yaxşı olar ki, harada olduğumuz, nə istədiyimiz və necə irəli getməyimizlə bağlı aydın anlayışa sahib olmaq üçün bir-birimizin mövqələrimizi bilək.

Düşünürəm ki, əməkdaşlığımıza mənfi təsir göstərən bir neçə məsələ olub. Onlardan biri Yunanistanın qaz şirkəti “DESFA” ilə əlaqədardır. Deyə bilərəm ki, bizim enerji şirkətimiz SOCAR Yunanistan hökumətinin müraciəti əsasında “DESFA”-nı almaq üçün tenderə qoşuldu. SOCAR-ın tender prosedurunda iştirak etməsini Yunanistanın sabiq Baş Naziri cənab Samaras şəxsən məndən xahiş etdi. Açıq tender proseduru nəticəsində SOCAR ən yaxşı təklifi etdi və “DESFA”-ya sahib olmaq hüququnu qazandı. Bu, bizim Cənub Qaz Dəhlizinin tikintisi ilə bağlı planlarımız baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Bu, təxminən 6 il bundan əvvəl olub.

Həmin vaxt əlbəttə ki, biz Azərbaycanla Avropa arasında bağlantı inşa etməyi, sadəcə olaraq, planlaşdırırdıq və düşündük ki, əgər Azərbaycan Yunanistanı qazla təchiz edəcəksə, bu qazı paylaşdıran şirkətə sahib olmaq da yaxşı olar. İstənilən halda biz qiymətin 10 faizini təşkil edən 40 milyon avro məbləğində avans ödənişi etdik və 4 il ərzində - 2014-cü ildən 2018-ci ilədək həmin vəsait Yunanistan hökumətinin ixtiyarında olub. Lakin əvsuslar olsun ki, Yunanistanın əvvəlki hökuməti SOCAR-ın bu hüququ itirməsi üçün hər şeyi etdi. Mən təkrar etmək istərdim ki, bu legitim hüququ biz ilkin olaraq Yunanistanın Baş Nazirinin təklifi əsasında, açıq və rəqabətli tender proseduru zamanı əldə etdik. Lakin siyasi səbəblərdən, Yunanistanın əvvəlki hökumətinin Azərbaycana olan mənfi münasibəti səbəbindən bu legitim hüquqdan məhrum olduq. Sözsüz ki, bu, bizim artıq aşağı səviyyədə olan əlaqələrimizə ciddi təsir etdi. Lakin ondan sonra, açıqlığı desək, biz qərara gəldik ki, əgər Yunanistan hökuməti bizə belə münasibət göstərsə, biz də necə cavab verəcəyimiz barədə düşünməliyik. Bizim cavabımız faktiki olaraq heç nə etməmək idi. Biz heç bir demarş etmədik. Biz heç bir diplomatik addım atmadıq. Biz, sadəcə olaraq, dedik yaxşı, əgər onlar bizi istəmərlərsə, əgər başqa şirkətlərin “DESFA”-nın səhmdarları olmasına üstünlük verirlərsə, bu, onların hüququdur, biz bununla bağlı heç nə edə bilmərik. Lakin sizə deyə bilərəm ki, mən bu məsələni bir neçə dəfə Brüsseldə Avropa İttifaqının iki sabiq lideri ilə - cənab Barrozu və

cənab Tusla qaldırdım. Mən bu məsələni qaldırdım, çünki bu, 4 il davam etdi. Mən dedim ki, baxın, biz etimaddan danışırıq, biz Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında Avropa İttifaqının fəal şəkildə təbliğ etdiyi yeni saziş barədə danışırıq. Biz etimadı necə gücləndirə bilərik, əgər bizim şirkətimiz tenderdə qalib gələrək Avropa İttifaqına üzv ölkənin, Yunanistanın şirkətini satın alır, sonra Yunanistan hökuməti addımlar atır. Bu addım sizin parlamentdə yeni qanunun qəbulu sayəsində atıldı. Bu da həmin məsələni mümkünsüz etdi və sonra Avropa Komissiyası da 4 il ərzində bu sövdələşməni təsdiq etmədi. Mən dedim, bizə “yox” deyiniz, bizə “sizi istəmirik” deyiniz. Lakin bizi 4 il müddətində bu vəziyyətdə saxlamaq tərəfdaşlıq əlaməti deyil.

Beləliklə, bu, çox məyusedici məsələ idi və əlbəttə ki, düşünürəm, bizim əlaqələrimizə ciddi təsir etdi. Lakin yenə də deyirəm, bu, Azərbaycanın təşəbbüsü deyildi. Azərbaycan hər zaman əlaqələrin inkişafını dəstəkləyib. Yeri gəlmişkən, siz sözsüz ki, bilirsiniz, TAP Azərbaycan qazının nəqli üçün yeganə variant deyildi. Azərbaycan qazının Türkiyə ərazisinə çatandan sonra nəql olunması üçün bir neçə variant var idi. Fərqli istiqamətdə ola bilərdi. Lakin TAP-ın seçilməsi həm də investorlar, xarici neft şirkətləri və Azərbaycan tərəfindən verilmiş qərar idi. Başqa sözlə, biz öz tərəfimizdən Yunanıstan müsbət jest etdik. Lakin əvvəlki hökumət hakimiyyətə gələndən sonra, mən bunu xüsusilə vurğulamaq istəyirəm, çünki keçmiş Siriza hökuməti hakimiyyətə gəlməmişdən əvvəl bizim əvvəlki Yunanistan höku-

mətləri ilə çox yaxşı münasibətlərimiz olub.

Mənim sizinlə qaldırmaq istədiyim, sizin bunu digər mənbələrdən deyil, məndən eşitməyinizi istədiyim ikinci məsələ Ermənistan, Yunanistan və Kipr arasında hərbi əməkdaşlıqla bağlı narahatlığımızdır. Bildiyiniz kimi, Ermənistan bizim ərazilərimizi işğal etmiş ölkədir. Xocalıda soyqırımı aktı törədib, bir milyon azərbaycanlı evlərindən didərgin salıb, tarixi, mədəni, dini abidələrimizi dağıdıb, işğal edilmiş ərazilərdə etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirib, beynəlxalq hüququ pozur, BMT Təhlükəsizlik Şurasının və başqa təşkilatların qətnamələrinə əməl etmir. Yeri gəlmişkən, iki il əvvəl Avropa İttifaqı və Azərbaycan “Tərəfdaşlıq prioritetləri” adlı sənədi paraflayıblar. Orada Avropa İttifaqı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığını dəstəkləyir.

Başqa sözlə, Ermənistan aqressiv davranır. Dövlət sərhədində son gərginliklər Ermənistanın təxribatıdır, terror aktı törətmək üçün sonuncu cəhd zamanı təmas xəttini keçmək istəyərkən erməni zabiti saxlanılıb və o, artıq etiraf edib ki, onun qrupu bizim hərbiçilərimizə və mülki şəxslərə hücum etmək məqsədi güdüb. Bir sözlə, Ermənistan Azərbaycanın düşmənidir və bu, onların qərarı olub. Sözsüz ki, Ermənistanın istənilən ölkə ilə sıx hərbi əməkdaşlığı narahatlıq doğurur. Siz yəqin ki, sərhəddə Ermənistanın təxribatından dərhal sonra Rusiyadan Ermənistanı intensiv silah təchizatına bizim reaksiyamızdan xəbərdarsınız.

“Türkiyə bizim üçün təkə dost yox, qardaş ölkədir və türklər bizim qardaşlarımızdır”

Prezident İlham Əliyev Yunanistanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Əvvəli-Səh-2

Aktiv toqquşmalar iyulun 16-da dayandırıldı və iyulun 17-dən başlayaraq dünənə qədər, - dünən sonuncu uçuş idi, - Rusiyadan Ermənistan Xəzəryanı dövlətlərin hava məkanı vasitəsilə çoxsaylı yük reysləri həyata keçirilib. Bunu sadəcə sizə demirəm. Biz bu məsələni rusiyalı tərəfdaşlarımızla da qaldırırıq ki, Ermənistanla hərbi əməkdaşlıq bizi narahat edən məsələdir. Çünki, bu, Azərbaycan üçün mühüm təhdid təşkil edir, çünki bu silahlardan istifadə edərək onlar bizim hərbi qüvvələrimizi, mülki şəxsləri öldürürlər.

Əməkdaşlığın bu üçtərəfli formatı bizi narahat edir. Əlbəttə ki, hər bir ölkə nəyi doğru düşünürsə, onu da edir. Buna görə biz bunu bloklaşdırmaq və ya istənilən şəkildə qarşısını almaq mövqeyində deyilik. Lakin hesab edirəm ki, bunun bizi narahat edən məsələ olduğunu

məndən eşitməyiniz yaxşıdır və bunun niyə görə baş verdiyini mən izah etdim. Ermənistanın torpaqlarını işğal edən Azərbaycan deyil, Ermənistan Azərbaycanın ərazisini işğal edib. Bu da bütün beynəlxalq təşkilatların sənədlərində öz əksini tapıb.

Toxunmaq istədiyim sonuncu məsələ Türkiyə və Yunanistan arasında Şərqi Aralıq dənizi regionunda bu yaxınlarda baş verən gərginlikdir. Sizə deyirəm və bu siri deyil ki, Türkiyə təkə bizim dost və tərəfdaşımız yox, bizim üçün qardaş ölkədir. Biz heç bir təhdid etmədən Türkiyəni dəstəkləyirik və bütün hallarda dəstəkləyəcəyik. Biz eyni dəstəyi türk qardaşlarımızdan da görürük. Onlar Azərbaycanı bütün məsələlərdə dəstəkləyirlər və biz onları bütün məsələlərdə dəstəkləyirik, o cümlədən Şərqi Aralıq dənizində kəşfiyyat məsələsi ilə bağlı. Mən istəyirəm

ki, siz bizim mövqeyimizi bilirsiniz. Bu mövqə mənə göstərişlə artıq Azərbaycan hökuməti tərəfindən rəsmi açıqlanmışdır. Sizə bir daha deyirəm ki, Türkiyə bizim üçün təkə dost yox, qardaş ölkədir və türklər bizim qardaşlarımızdır. Beləliklə, bütün məsələlərdə biz onların yanında olacağıq.

Toxunulması bir müsbət məsələ tapmaq istəyirəm, amma əfsuslar olsun ki, tapa bilmirəm. Ola bilsin, biz ümid edirik ki, Yunanistanın nisbətən bu yaxınlarda iqtidara gəlmiş yeni hökuməti əvvəlki hökumətin Azərbaycana qarşı siyasətini yenidən nəzərdən keçirəcək və biz təmasları bərpə edərək, müsbət dinamika yaradan məsələləri müzakirə edə biləcəyik. Lakin əlbəttə ki, bu, Yunanistan hökumətinin siyasəti və mövqeyindən asılı olacaq. Bununla çıxışı bitirirəm və sizə nəyin doğru olduğunu düşündüyünüzü söyləməyə imkan verirəm.

Səfir Nikolaos Piperiqkos: Zati-aliləri, Yunanistan-Azərbaycan münasibətlərinin vəziyyəti ilə bağlı qeydləriniz üçün Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Sizin dediklərinizi çox diqqətlə dinlədim və dediklərinizi hökumətimizə çatdıracağam. Lakin ötən il hökumət dəyişdi. Hökumətimizin bütün sektorlarla bağlı məşğul olası çoxlu məsələləri var. Bu hökumətin əhəmiyyətli dərəcədə əhatəsi var. Hesab edirəm ki, Yunanistanla Azərbaycanı birləşdirən daha çox şeylər var. Məsələn, beynəlxalq hüquqa hörmət. Çünki yaxşı məlumdur, Yunanistan beynəlxalq hüququ uzun müddətdir ki, qətiyyətlə dəstəkləyir.

Əlbəttə ki, bir neçə il bundan əvvəl əməkdaşlığımız yaxşı inkişaf etmişdir. Lakin yeni hökumət sizinlə əlaqə yaratmaq üçün daha yaxşı yolları tapmaq məqsədilə zəruri olanı edəcəkdir. Həmçinin qeyd etmək istəyirəm ki, bizim fikrimizcə,

sizin ölkəniz və bizim ölkəmiz üçtərəfli və ikitərəfli əməkdaşlıq aparan çox maraqlı ölkələrdir. Sizdə bu təcrübə zəngindir, sizdə hətta üçtərəfli diplomatiyanın nümunəsi var. Bizim də bir çox önəmli ölkələrlə, xüsusilə Şərqi Aralıq dənizi regionunda çox uğurlu üçtərəfli diplomatiyamız var. Biz həmişə beynəlxalq hüquqa tamamilə riayət edərək Azərbaycanla münasibətlərimizə zərər verməməyə diqqət yetiririk və tərəfinizdən bunun sizin üçün mümkün olduğu qədər qarşılığını görmək istərdik. Lakin düşünürəm ki, yeni hökumətimizə sizin hökumətinizlə münasibətlərimizi yaxşılaşdırmağa imkan tapmaq üçün vaxt verildiyini nəzərə alaraq əməkdaşlığımızın gələcəyi daha yaxşı ola bilər. Hazırda bu qədər söyləyə bilərəm.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm.

“Yaponiya və Azərbaycan arasında münasibətlər çox uğurla inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Yaponiyanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 2-də Yaponiyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cuniçi Vadanın etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirə söhbət etdi.

Səfir Cuniçi Vada: Cənab Prezident, mənim Azərbaycan Respublikasına fəvqəladə və səlahiyyətli səfir təyin olunmağımınla bağlı etimadnamə məktubunu və sələfimin məktubunu Sizə təqdim etməkdən şərəf hissi duyuram. Həmçinin icazə verin, əlahəzrət Yaponiya İmperatorunun xoş arzularını da Sizə çatdırım.

O, COVID-19 infeksiyası nəticəsində ölkənizin üzleşdiyi istənilən çətinliklərə görə dərin təəssüf hissini bildirir və səmimi qəlbədən ümid edir ki, iki ölkə arasında dostluq münasibətləri gələcəkdə daha da yüksək səviyyəyə qalxacaqdır. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Sizi görməyə çox şadam. Mənim də ən xoş arzularımı əlahəzrət İmperatora çatdırmağınızı sizdən xahiş edirəm. Mən sizə ölkəmizdə yaxşı vaxt keçirməyi arzu edirəm. Əminəm ki, siz çox məşğul olacaqsınız, çünki Yaponiya və Azərbaycan arasında münasibətlər çox uğurla inkişaf edir. Əməkdaşlığımızın çox geniş gündəliyi var. Əvvəla, bizim siyasi dia-

loqumuz çox fəaldır. Biz iqtisadi sahədə çox yaxşı nəticələr görürük. Çox şadıq ki, yapon şirkətləri Azərbaycanda iş qurmaqda maraqlıdır. Onlar yaxşı investordlardır. Onlar Azərbaycanın neft və qaz sektoruna çoxlu vəsait yatırılar.

Ümidvaram ki, iqtisadiyyatımızın digər sektorlarına da maraqla

caqdır. Xüsusilə biznes mühiti ilə bağlı vəziyyətin yaxşılaşdırılmasını nəzərə alaraq Azərbaycan əcnəbi şirkətlər üçün cəlbedici olmağa davam edir. Biz, həmçinin müxtəlif layihələrə maliyyə dəstəyi göstərdiyinizə görə sizə minnətdarıq. Yapon banklarının və maliyyə institutlarının maliyyə dəstəyi ilə biz enerji infrastrukturumuzun iki mühüm layihəsini icra etdik - iki elektrik stansiyası, sınaq stansiyaları, “Şimal-1” və “Şimal-2”. Ümumi gücü 800 meqavata yaxındır. Əlbəttə ki, bu, bizim enerji təhlükəsizliyimizə böyük töhfədir.

Beləliklə, biz yapon şirkətlərinin burada çalışdığına şadıq və həmçinin müxtəlif sosial layihələrə göstərdiyiniz könüllü dəstəyinizə görə sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirik. Bu layihələr təhsil, infrastruktur, müxtəlif kəndlərdə su təchizatı ilə bağlıdır. Biz bu dostluq jestini çox yüksək qiymətləndiririk və buna görə mən bir daha sizin hökumətinizə öz təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, üzümüze gələn illərdə biz bu əməkdaşlığımızı gücləndirəcəyik. Mən sizə ölkəmizdə vəzifənizin icrası ilə bağlı uğurlar arzulayıram.

Səfir Cuniçi Vada: Çox sağ olun, cənab Prezident. Demək olar ki, 30 il ərzində hər iki ölkə arasında qarşılıqlı anlaşma və dostluğun dərinləşməsinə görə minnətdaram. Bizi narahat edən heç bir siyasi məsələ yoxdur. Biz biznes və iqtisadi əməkdaşlıq sahəsində çoxlu layihə və proqramların icrasına nail olmuşuq. Hər iki xalqın nümayəndələri arasında mübadilə çox sürətlə artmışdır. Biz çox şadıq. Mən əməkdaşlıq sektorlarının daha da inkişaf etdirilməsi və genişləndirilməsi üçün əlimdən gələni edəcə-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev sentyabrın 2-də “Ağsu, Şamaxı, Şabran və Yevlax rayonlarında əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncam imzalayıb.

Trend xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Ağsu, Şamaxı, Şabran və Yevlax rayonlarının əhalisi 42678 nəfər olan 16 yaşayış məntəqəsində əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün 17 ədəd subartezian quyusunun layihələndirilməsi və qazılması məqsədilə “Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü”ndə Azərbaycanın rayonlarında su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə subartezian quyularının qazılması üçün göstərilmiş vəsaitin 1,19 milyon manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin edəcək. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcək.

yəm, Siz qeyd etdiyiniz kimi, təkə neft və qaz sahəsində yox. Məsələn, vurğulamaq istərdim ki, informasiya texnologiyaları cəmiyyətin transformasiyasıdır və ya ekologiya, iqlim dəyişikliyinə aid müxtəlif məsələlər, əlbəttə ki, kənd təsərrüfatı, turizm və bir çox digər sahələr. Beləliklə, mən əlimdən gələni edəcəyəm.

Prezidentə inam və etibar əmin-amanlığın, iqtisadi-siyasi və mənəvi yeniləşmənin, qanunçuluğun və yeni hakimiyyət quruculuğu siyasətinin başlıca təminatıdır

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi (STM) vaxtaşırı olaraq dövlət və cəmiyyət həyatında baş verən dəyişiklikləri, müşahidə edilən tendensiyaları, yeni yavaşmaları, cəmiyyətdəki dinamikaları öyrənir, tədqiq edir və ictimaiyyətə, eyni zamanda, dövlət orqanlarına təqdim etmək üçün açıq və qapalı arayışlar hazırlayır.

ruşur ki,

* Böhran şəraitində liderlər nə dərəcədə milli birliyi təmin edə bildilər?

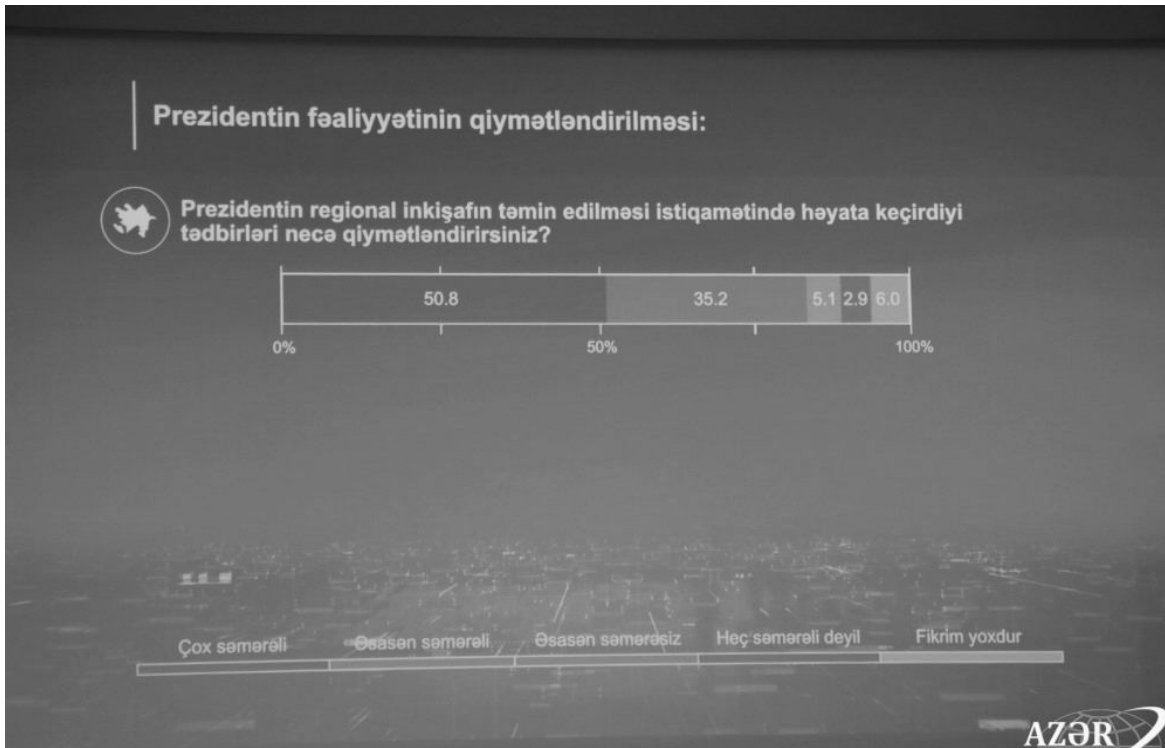
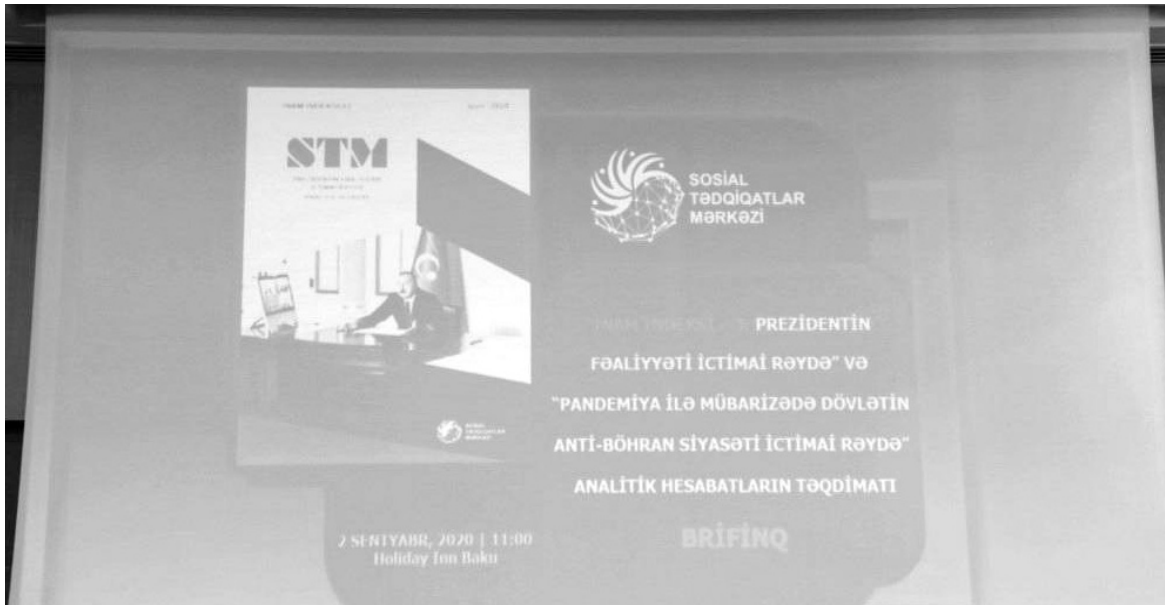
* Öz millətinin taleyini üzərinə götürərək daxili və beynəlxalq əməkdaşlıq şəraitində, milli sərhədlər daxilində mərkəzi hakimiyyətin, yəni, dövlətin vahidliyini nə dərəcədə qoruyub saxlamağa nail oldular?

* Xalqın sağlamlığını və təhlükəsizliyini qorumaq üçün məsuliyyəti öz çiyinlərində saxlayan rəhbərlər onu müxtəlif dövlətlərin, hökumətlərin və yerli orqanların üstünə atmaq deyil, əksinə, onların monolitliyini təmin edə bildilərmə?

* Hər bir xalqın, ayrıca fərdin davranışlarında baş qaldıran yeni sosial-psixoloji və siyasi dəyişikliklərə - əksər hallarda özünü qarbarıq göstərən millətçilik və tarixi yaddaşın oyanması fonunda pandemiya tədricən çıxmaq kursunu seçərək iqtisadiyyatın, sosial həyatın, iş yerlərinin və məşğulluğun, bir sözlə, normallaşma tədirlərinin hesabına ictimai əmin-amanlığı və sülhü qorumaq mümkün oldumu?"

STM rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti dünya tarixinin ən böyük sınaqlarından, bir sıra hallarda "müharibə" adlandırılan imtahanından öz xalqının çıxarılması üçün bütün təhlükələri üzərinə götürməyi, qeyri-standart şəraitdə meydana gələn çağırışları və problemləri həll etməyi bacardı, böhrana qarşı yeni keyfiyyətdə dayanıqlı xarakter, möhkəm iradə göstərdi və buna görə də onun xarizması, nüfuzu xalq içərisində güclü olaraq qalır. Bu nüfuz əmin-amanlığın, iqtisadi-siyasi və mənəvi yeniləşmənin, qanunçuluğun və ən başlıcası 2019-cu ildən daha böyük miqyasda həyata keçirilən yeni hakimiyyət quruculuğu siyasətinin başlıca təminatıdır. Eyni sözləri Mehriban xanım Əliyeva haqqında da söyləmək mümkündür. Ötən on illərdə olduğu kimi, son 5 ayda da Mehriban xanım dövlət və milli həyatın bütün sahələrində Prezidentlə çiyin-çiyinə addımladı və hər zaman xalqın yanında oldu.

Sədr daha sonra deyib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəaliyyəti ilə bağlı ictimai rəyin öyrənilməsi və dinamikasının izlənilməsinə, məlum olduğu kimi, ilk olaraq Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi tərəfindən başlanılıb: "Təqdim edilən növbəti hesabat bu silsilədən 3-cü tədqiqat işidir, 2020-ci ilin ikinci rübünü - apreliyun aylarını əhatə edir. Sosioloji sorğu əsasında hazırlanmış analitik hesabatda ölkə Prezidentinin bəhs edilən müddətdə həyata keçirdiyi çoxşaxəli fəaliyyətinə ictimai münasibətin monitorinqi, əvvəlki dövrlə müqayisəli dinamikası və təhlili öz ifadəsini tapıb.

STM dövrü olaraq "İnam İndeksi" nəşrinin xüsusi buraxılışında ölkə başçısının fəaliyyətinin ictimai qiymətləndirilməsini həyata keçirir və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti, həyata keçirdiyi genişmiqyaslı iqtisadi-sosial və xarici siyasət kursunun milli həyatımızdakı yeri, eləcə də qarşıya qoyulan hədəflərə dair elmi təhlillər aparır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İnam İndeksi" nəşrinin üçüncü buraxılışı Azərbaycan Prezidentinin ilin ikinci rübündəki - aprel, iyun ayları ərzindəki fəaliyyətinə həsr edilib.

İctimai rəyin tədqiqi göstərir ki, son 5 ayda dünyada hökm sürən koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə siyasət liderlik, dövlətin potensial resurs, güc və imkanları

nı səfərbər etmək bacarığı, ictimai inam və etimadın qorunub saxlanması, milli birliyin təmin olunmasının başlıca şərtinə çevrildi.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi, eyni zamanda, "Pandemiya ilə mübarizədə dövlətin antiböhran siyasəti ictimai rəydə" mövzusunda ictimai rəy sorğusu əsasında böyük tədqiqat işi hazırlayıb. Azərbaycan

dövlətinin koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə mübarizə çərçivəsində qəbul etdiyi antiböhran strategiyası, müvafiq dövlət siyasətinin ictimai rəy əsasında qiymətləndirilməsi hökumətin qarşıdakı dövr üçün qərarlarının planlaşdırılmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Analitik hesabatda dövlətin yaxın dövrdə pandemiyanın makroiqtisadi sabitliyə, ölkədə məşğulluq məsələlərinə və sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirin azaldılması məqsədilə həyata keçirdiyi təxirəsalınmaz sosial dəstək tədbirlərinə münasibət göstəriciləri ictimai rəy əsasında qiymətləndirilir.

Hər iki hesabatın ictimai təqdimatı üçün təşkil edilən brifinq giriş sözü ilə açan Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Zahid Oruc bildirdi ki, Prezidentə inam və etibar əmin-amanlığın, iqtisadi-siyasi və mənəvi yeniləşmənin, qanunçuluğun və yeni hakimiyyət quruculuğu siyasətinin başlıca təminatıdır.

Z.Oruc daha sonra deyib: "Dünyada koronavirus pandemiyası təkə ölkələrin iqtisadiyyatını, sosial rifahını, daxili və xarici əlaqələrini, bir sözlə, ictimai həyatın bütün sahələrini əhatə etdiyi kimi, ilk növbədə, dövlət rəhbərlərini, siyasi liderləri çətin sınaqlar qarşısında qoydu. Ötən aylar göstərdi ki, ölkə başçıları pandemiya təhlükəsinə müxtəlif vaxtlarda və formalarda reaksiya verməklə həm tarixi siyasi şəxsiyyətlərdən, həm də müasir dövrün peşəkar idarəçilərindən kəskin şəkildə fərqləndilər. Əlbəttə, bütün bunların nəticəsi olaraq, indi müxtəlif qitələrdə saysız-hesabsız suallar irəli sürən cəmiyyətlərin xüsusi davranışlarını görürük: "Onlar so-

Dünyada insan sayı azalsa nə baş verər?

Dünya bəlkə də bütün ölkələri eyni dərəcədə narahat edən ən ağır problemlə üz-üzədir. Bu müharibələrdir? Xeyir. Lakin, hazırkı proseslərin dünya ictimaiyyəti üçün mənəvi və psixoloji sarsıntıları müharibədən daha dəhşətlidir. Həyat davam edir, lakin, siz bir çox şeydən məhrumunuz və bunu sırf yaşamaq üçün məcburuq.

ni doğulan körpələr arasında qızların xüsusi çəkisi 46,7 faiz təşkil edərək hazırda hər 100 doğulan qıza 114 oğlan düşür (bioloji norma 105-107 təşkil edir). Doğulanların cins nisbətinin pozulması ümumi əhəlinin cins strukturunu da dəyişir. Hazırda hər 1000 kişiye 1002 qadın düşür.

Bu ilin birinci yarısında ölkədə 31 min 16 ölüm halı qeydə alınmış və əhəlinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,3 təşkil etmişdir. 2020-ci ilin altı ayı ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 17 min 841 nikah və 7 min 107 boşanma halları qeydə alınmış və əhəlinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 3,6, boşanmaların sayı isə 1,4 olmuşdur.

Növbəti dövrdə əhəlinin sayında hansı dəyişikliklər olacağı, artım olma ehtimalı sual altındadır. Bu məsələ ilə bağlı sosioloq, professor Əhməd Qeşəmoğlu sullahımızı cavablandırır:

“Bəli, bu gün evlənmənin sayı azdır. Bu da növbəti dövrdə doğulan uşaqların sayına təsir edəcək. Nəticədə müəyyən vaxtdan sonra birinci sinifə gedən uşaqların sayında da bu öz əksini tapacaq. Lakin, qorxulu bir şey yoxdur. Azərbaycanda ilk uşaqlar sadəcə yeni ailə həyatı quran insanların ailələrində doğulur. Ölkəmiz üçün demografik həyacan təbili çalmağa ehtiyac yoxdur. Bizim ölkədə əhali artımı müsbət tendensiya ilə irəliləyib.

O ölkələr üçün bu proses təhlükəlidir ki, orada əhali artımı indeksi mənfidir. Yəni, doğulanların sayı, ümumi əhali artımı azalır. Bu dövrdə də evlənmələr oldu, evlənməyə qadağa qoyulmayıb, sadəcə mərasimlərin keçirilməsinə qadağa qoyulub. Çox insan pandemiyanın sonlanmasını daha sonra evlilik mərasimi keçirtməkdə istədiyindən evlənməyi təxirə salır. Çox təəssüf ki, Azərbaycanda bu məsələyə maddi marağ məsələsi də qarışmış. Evlilik mərasimləri keçirtməklə müəyyən maddi vəsait əldə etmək istəyənlər var. Burada da insanlar günahlandırmaq mümkün deyil, insanların çoxu illərlə evlilik mərasimlərinə gedərək pul köçürtdüklərini bildirirlər. Yeni indi evliliklərin azalmasına iki səbəb var: gəncər istəyirlər ki, bu təntənəli mərasim olsun, digər bir səbəb isə maddi marağ məsələsidir.

Hazırda ölkə üçün ən vacib məsələ əhalidə sağlamlıqdır. Bu gün əhali arasında ictimai qınaq formalaşdırmağa ehtiyacımız var. Əhali virusla bərabər yaşamağı öyrənməlidir. Onda yeni evlilik mərasimi modelləri və qaydaları da formalaşdırılmalıdır. Müharibə dövrünü yada salsaq o zaman da kütləvi evlilik mərasimləri, təntənəli yığıncaqlar olmurdu. Bu gün yeni era başlayır. Bu bütün dünyada öz nəticələrini göstərəcək. Lakin bunun artıma ələ də böyük təsiri olmayacaq. Pandemiya görə evlənmələrin sayının azalması müvəqqəti haldı. İnsanlar zamanla bu prosesə alısacaq. Yeni modellər tapılacaq və bu prosesə davam ediləcək.”

Qeyd edək ki, bu gün dünya üzrə 25 milyon 935 min 511 nəfər koronavirusa yoluxub, virusdan 861 min 900 nəfər həyatını itirib. 6 milyon 856 min 517 aktiv xəstə COVID-19-dan müalicə alır. 18 milyon 217 min 94 nəfər virusdan sağalsa da onları yenidən yoluxmayacağı qarantı altında deyil. İstənilən halda bütün dünyada sosial fəaliyyət müxtəlif səbəblərdən dolayı dayanıb.

Nigar Məmmədova

si həyata keçirilən bilən platformalardan nikah mərasimi həyat keçirildi və e-layn qaydada da yaxınlar bu prosesə şahid ola bildi.

2020-ci ildə ailə həyatı quranların sayı kəskin şəkildə aşağı düşməsi gələcək dövrdə dünyaya gələcək uşaqların sayına da kəskin təsir edəcəyi düşünülməkdədir. Uşaqlar isə gələcəyin təməlini qoyan kəsindir. Əgər nə vaxtsa dünyada pandemiya və ya digər global səbəblərdən dolayı əhəlinin artımı dayanarsa, o zaman nə baş verə bilər? Bu məsələnin bir tərəfi, digər tərəfdən isə pandemiya əhəlinin sayının azalmasına yol açıb. Yeni, bütün ölkələrdə sosial artım qeydə alınmadı-

ğında, eyni zamanda, əhəlinin sayında da hər gün kütləvi azalma olur. Dünyanın bir çox ölkələrində demografik artım onsuz da yavaş irəliləyir, yaşlı nəslin sayı gənc nəslin sayını üstələyir, bu da gələcəkdə müxtəlif sahələrdə kədr çatışmazlığı və fəaliyyətsizliyə gətirib çıxara bilər. Əhalisinin sayı həddən artıq çox olan ölkələrdə belə durğunluq yaşanır.

Məsələn, Çin Xalq Respublikasında əhaliyə uşaq sahibi olmaqda müəyyən şərtlər qoyulurdu. Çində “tək uşaq sahibi olmaq” qanunu tətbiq edilirdi. Daha sonra 2016-cı ildə bu qanun ləğv edildi və “iki uşaq sahibi olmaq” qanunu tətbiq edildi. Lakin, buna baxmayaraq Çin əvvəlki demografik artım dayandı. Artıq, Çinin bəzi əyalətlərində üç uşaq sahibi olmağa icazə verilərsə də pandemiya davam etdiyi müddətdə Çində əhali sayında artımın olacağı güman edilmir. Baxmayaraq ki, Çin 1.4 milyardlıq əhali sayına malik ölkə olsa da gələcəkdə yaşlı nəslin sayının gənc nəslin sayını üstələməsindən ehtiyat edilir.

Bəs, Azərbaycanda vəziyyət necədir?

Demografik vəziyyət ilin əvvəlindən ölkə üzrə əhəlinin sayı 28786 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2020-ci il iyul ayının 1-i vəziyyətinə 10 095 894 nəfərə çatmışdır. Əhəlinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Bir kvadrat kilometrə düşən əhəlinin sayı 117 nəfərdir.

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində 59 356 doğulan körpə qeydə alınmış və əhəlinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 12,0 təşkil etmişdir. Körpələrdən 1608-i ekiz, 57-si isə üçəm doğulanlardır. Ye-

“Onun bu məkrli siyasətindən ən çox əziyyət çəkənlərdən biri də mən və yaxın çevrəmdir”

“Mən bir deputat, Milli Məclisin sədr müavini, idmançı, bütün bu statuslarımdan öncə dövlətimi sevən vətəndaş kimi ölkəmdə baş verən proseslərə həmişə münasibət bildirmişəm, bildirməliyəm də”. SİA xəbər verir ki, sözügedən fikirləri mətbuata müsahibəsində Milli Məclisin vitse-spikeri Adil Əliyev Prezident Administrasiyasının sabiq rəhbəri, AMEA-nın prezidenti Ramiz Mehdiyevin ittiham etdiyi şəxslərin sırasında onun da adını hallandırmasına münasibəti bildirməkdən deyib. Onun sözlərinə görə, xalqından mandat almış biri olaraq bu, tək-cə onun şəxsi hüququ yox, həm də ictimai vəzifəsidir: “Xalqın təmsilçisi olan hər bir millət vəkilisi siyasi proseslərə, ölkənin taleyüklü problemlərinə öz mövqeyini ifadə etməli, neqativ hallara qarşı çıxmalıdır.

Mən də öz məsuliyyətimə anlayan bir millət vəkilisi olaraq həm mənəvi, həm də qanuni vəzifəmi yerinə yetirirəm. Sözsüz ki, fikirlərim, hadisələrə münasibətim hansısa “akademiklərin”, “professorların” xoşuna gəlməyə bilər. Mən onlar qarşısında yox, seçicilərim qarşısında məsuliyyət daşıyıram. Ölkədə gedən siyasi proseslərə bərabər seçicilərimin, dövlətimin, xalqımızın maraqları ilə əlaqədardır. Belə məsələlərə laqəyd yanaşmaq millət vəkilinə yaraşmaz. Ramiz Mehdiyev onu tənqid edən millət vəkillərini hədəfə alması necə bir dövlət adamı olmasından xəbər verir. Bu adamda zərə qədər dövlətçilik şüuru olsaydı, tənqiddə dözümlü yanaşar, emosiyalara qapılmadan səhvini etiraf edərdi və istefa verib istirahətə gedərdi. O isə haqlı iradları süngü ilə qarşılayır.”

“Əminliklə sizə deyərəm ki, nə mənəm, nə də yaxınlarımların yüksəlişində Ramiz Mehdiyevin zərə qədər də rolu olmayıb. Əksinə, o, bütün milli qüvvələr kimi bizim də ayağımızın altına qazıb”, vurğulayan vitse-spikere görə, ümumiyyətlə, bu adamın işi-peşəsi mütləq, dövlətə bağlı qüvvələri sıradan çıxarmaq idi: “Onun bu məkrli siyasətindən ən çox əziyyət çəkənlərdən biri də mən və yaxın çevrəmdir. Bunu bizi yaxşı tanıyanlar gözəl bilir. Ramiz Mehdiyevin mənim yüksəlişimdə heç bir iddiası ola bilməz. Mən dövlətimə sadıq adamam və hər nə qazanmışamsa, Prezident İlham Əliyevin sayəsində qazanmışam. Ramiz Mehdiyevin ətrafına topladığı qüvvələr hər kəsə məlumdur. Onların hansı prinsiplə işləməsi də, akademik kimi hansı kriteriyalara görə öz kadrlarını yüksəltdiyi də heç kəmə sirr deyil!”

“Təəssüf ki, mənim ictimai statusum çox şeyləri deməyə imkan vermir”, bildirən Adil Əliyevə görə, bunun da səbəbi var: “Çünki qanunverici hakimiyyətin sədarətində təmsil olunuram. Məhkəmə hakimiyyətinə aid olan məsələlərə qarışacağım düz çıxmaz. Hesab edirəm ki, hüquq-mühafizə orqanları Ramiz Mehdiyevin eməlləri və çevrəsi barədə kifayət qədər informasiyaya malikdir. Zamanı gələndə onlar öz sözlərini deyəcəklər və təkzibolunmaz faktları bir-bir ortaya qoyacaqlar”. Adil Əliyev sözügedən müsahibəsində Ramiz Mehdiyevə yönəlmiş sual da ünvanlayıb: “Ramiz Mehdiyev son 25 ildə Azərbaycan xalqına vurduğu zərərləri necə kompensasiya etmək istəyir-siyasi hakimiyyətə itaətsizliyi iləmi? Yoxsa Elmlər Akademiyasının elmi məcmuəsi kimi tanınan bir saytı özünün siyasi məlahizələrinin tirajlandığı şəxsi blok səhifəsinə çevirməkləmi? Yeri gəlməşkən, AMEA-nın rəsmi saytında siyasi açıqlamalar verməyin özü də bir cinayətdir, qanun-qayda tanımamaq deməkdir. Ramiz Mehdiyev qanunlara itaətsizliyini bu sahədə də davam etdirir”.

Müasir media çağırışları: KİVDF - yeni perspektivlərə və uğurlara doğru!

Novatorluq, kreativlik, həmrəylik və inkişaf faktoru

edən Prezident İlham Əliyevin qərarları, əslində, Azərbaycanda aparılan çoxşaxəli islahatların media siyasətində də mühüm yer almasından xəbər verir.

Artıq yenilənmiş KİVDF müasir media standartları istiqamətində ölkə mətbuatına öz töhfələrini verməkdədir

Daha bir əhəmiyyətli nüansa da toxunmaq vacibdir. Müasir Azərbaycan mətbuatının fəaliyyətinin - iş prinsipinin, informasiya yayıcılığının, yaradıcılığının və s. bu kimi aspektlərinin daha şəffaf məcrada cəmiyyətə təqdim olunması yönündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) işini vurğulamaq labüddür.

Bütün sahələrdə olduğu kimi, artıq yenilənmiş KİVDF də müasir media standartları istiqamətində ölkə mətbuatına öz töhfələrini verməkdədir. Jurnalistlərin fərdi yazı

buatın dəstəklənmə layihəsi, Azərbaycanın milli mətbuat tarixinin inciləri rubrikası, Həsən bəy Zərdabının virtual ev muzeyinin yaradılması, özəlliklə milli mətbuatımızın 145-ci yubiley ili ilə bağlı həyata keçirilən çoxsaylı layihələr bir media işçiləri olaraq bizləri çox sevindirir.

Məhz mətbuatımızın da son zamanlarda sürətli və müsbət dəyişikliklərə doğru irəliləməsi reallığı KİVDF-dən başlayıb. Artıq bu qurumun saytında belə, nəzərlərə xoş ovqat, əsl media mühiti bəxş edən yenilik göz oxşayır. KİVDF-nin ən kiçik əməkdaşından tutmuş rəhbərliyinə qədər jurnalistlərə göstərilən diqqət və ehtiram, əslində alışımadığımız, ya da unutduğumuz mükəmməl təsiri göstərməkdədir.

Necə deyərlər, "buz yerindən tərpəndi"

KİVDF-nin icraçı direktoru Əhməd İsmayılovun bu yaxınlarda

lə bir sıra fikir mübadilələri apararaq, KİVDF-media əlaqələrinin yüksək dəstək ifadə etdiyini vurğulayıblar. Xüsusilə, icraçı direktorun kreativlik əsasında verdiyi tövsiyələri dinlənilib.

Bu günün "SƏS"i hər zaman olduğu kimi, öz tarixi-siyasi missiyasını və ənənələrini qorumaqla, texnoloji imkanlarını da artıraraq, daha bir yeniliyə imza atıb. Artıq məlum olduğu kimi, qəzetimiz kUAR kod vasitəsilə oxucu auditoriyasına təqdim etdiyi məlumatların video-görüntülərini, audio-yazılarını da təqdim etməkdədir. Bu uğurlar artıq bütün media cəmiyyətimiz tərəfindən alışıqlanaraq və təbii olaraq başlanmasına qərar verilib.

KİVDF-nin icraçı direktoru Əhməd İsmayılov: "Çap mediasının təkliflərinin müzakirəsi üçün redaktorlarla görüşlər keçirilir və bu, davam etdiriləcək"

Əlbəttə, müasir zamanımızda

Azərbaycan mətbuatının şərəfli və tarixi salnaməsi o qədər dərin və mükəmməl meyarlara söykənir ki, onun dünya mətbuatında da özünəməxsus yeri və rolu öz sözünü deməkdədir. Xüsusilə, çağdaş dövrümüzdə - müasir media məkanında zaman-zaman yaranan çətinliklərə, dəyərlərə və təbəlliyə yollara baxmayaraq mətbuatımız tərəqqi yolunu davam etdirir, yeniliklərə imza atır.

Əlbəttə, inkişafı mətbuatımızın tarixi, özünəməxsusluğu olmaqla yanaşı, həm siyasi tərəfləri də var və bunu bilavasitə ölkədə aparılan siyasi xətlə uzlaşdırmaq mümkündür. Daha dəqiq desək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin hər zaman jurnalistikaya göstərdiyi atalıq qayğısı sonradan Onunla media cəmiyyəti arasında sarsılmaz dostluğuna, birliyinə çevrildi. O, harada olursa olsun, ilk növbədə, jurnalistlərin vəziyyəti ilə maraqlanır, hətta ən incə məqamlara qədər diqqətini əsirgəmir. Bu amil eyni zamanda, dövlətin mediaya göstərdiyi qayğının görünməyən, hətta dəyərdik ki, qeyri-rəsmi tərəfləri idi. Görünən tərəfindən yanaşdıqda isə, senzuranın ləğvindən başlayaraq, qəzetlərin borclarının silinməsinə qədər bir çox faktorları göstərə bilərik...

Prezident İlham Əliyevin

qərarları, əslində Azərbaycanda aparılan çoxşaxəli islahatların media siyasətində də mühüm yer almasından xəbər verir

Bu gün Ulu Öndərimizin dövlətçiliyimizə, xalqımıza miras qoyduğu mütərəqqi siyasətinin layiqli davamçısı, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin də ölkə mətbuatına göstərdiyi xüsusi diqqəti və qayğısı biz jurnalistlərin, media adamlarının fəaliyyətinə, yaradıcılıq funksiyalarına kifayət qədər xoş impuls verməkdədir. Dünyanın siyasi, sosial, iqtisadi və s. siyasi hadisələri mənzərəsində dövlət başçımızın daim medianı, jurnalistləri özünə ən yaxın dəstəkçi, köməkçi kimi bəyan etməsi, əlbəttə, hər birimizi ruhlandırır, həvələndirir. Mətbuat işçilərinin sosial-məişət həyatlarının yaxşılaşdırılmasından, təmin olunmasından başlayaraq digər çoxsaylı layihələrin gerçəkləşdirilməsinə qədər atılan addımların təməlinə də qeyd edilən meyarlar dayanmaqdadır.

Belə bir çətin dövrdə müxtəlif problematik və cəmiyyəti narahat edən məsələlərin araşdırılmasından tutmuş, qanunsuzluqların, məmur özbaşınalıqlarının tənqid olunmasına, sui-istifadəçilərin dövlət və xalq maraqlarına qarşı çıxanların ifşasına, ictimai nəzarətin gücləndirilməsinə qədər bütün imkanları mətbuata açıq elan

müsabiqələrindən başlayaraq, bütün digər sahələrə fərdi, tərəfsiz və qərəzsiz yanaşmalar edən qurum yazılı və elektron mətbuatımıza yeni ab-hava gətirib. Belə bir misal var: Teatr asılıqdan başlayır...

KİVDF-nin saytında dövrü mət-

"SƏS" Media Qrupunu ziyarət etməsi, eyni adlı qəzetin, saytın və internet televiziyanın fəaliyyəti, həmçinin rəhbərliyi və əməkdaşları ilə tanışlığı deməyə əsas verir ki, necə deyərlər, "buz yerindən tərpəndi". Daha dəqiq desək, bu tanışlıq və ziyarət bütün fəaliyyətdə olan digər media qurumlarına da olunur və olunacaq. Görüş əsnasında Əhməd İsmayılov, "SƏS" qəzetinin baş redaktoru, Media Qrupun baş direktoru Bəhruz Quliyev

kreativlik ən vacib məqamlardan və bu kreativliyi özünə kredo kimi qəbul edən KİVDF daha böyük uğurlara imza atmağı qarşısına məqsəd qoyub. Bu arada, fondun icraçı direktoru Əhməd İsmayılovun milli mətbuatımızın 145-ci ildönümü ilə bağlı mediaya verdiyi müsahibəsindəki novatorçu fikirlərini də xatırlaya bilərik. Belə ki, qarşıda hələ çox işlərin olduğunu istisna etməyən Əhməd müəllim sözügedən müsahibəsində bildirib

ki, qəzet redaktorları üçün dünyada çap mediası sahəsində tendensiyalar və idarəetmə mövzularında xarici mütəxəssislərin iş-tirakı ilə müzakirələrin aparılması da fondun gündəliyində duran məsələlərdədir. SİTAT: "Qəzetlərin oxunaqlığının artırılmasında dizayn və rəng məsələləri də böyük önəm kəsb edir. Çap mediasının təkliflərinin müzakirəsi üçün redaktorlarla görüşlər keçirilir və bu, davam etdiriləcək. Sevindirici haldır ki, artıq bir sıra redaksiyalar fondun təklif etdiyi yeniliklərə qoşularaq qəzetlərini rəngli formatda çap etdirirlər. Bundan əlavə qeyd edim ki, dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla, "E-qəzet" formatının tətbiqi barədə də təhlillər aparılır və nəticələrə uyğun surətdə təklifləri-

miz olacaqdır. Vurğulamaq istədiyim daha bir məqam da ondan ibarətdir ki, hazırda onlayn media ilə fondun əməkdaşlıq imkanları təhlil edilməkdədir. Təhlilin nəticəsinə uyğun olaraq yaxın gələcəkdə maraqlı və səmərəli layihələrlə çıxış etməyi düşünürük".

"Bu gün ölkəmizdə televiziya, radio, informasiya agentliyi, xəbər portalı, qəzet və jurnallarda fəaliyyət göstərən minlərlə jurnalist hər gün ölkə ictimaiyyətinin maarifləndirilməsi istiqamətində yorulmadan, böyük həvəslə çalışır".

Əhməd İsmayılov ölkə mətbuatının inkişaf və tərəqqisi istiqamətində Prezident İlham Əliyev cənablarının apardığı siyasətin mükəmməl dayaqlara söy-

kəndiyini də qeyd edib və bildirib ki, media hər zaman ictimai rəyin formalaşmasında mühüm rol oynayır və bu gün də bu, belədir: "Düşünürəm ki, KİV nümayəndələri yeni, dəqiq informasiya axtarışında hər zaman həvəslilə olmalı, müasir trendləri izləməli, onları tətbiq etməli, beynəlxalq informasiya məkanında öz mövqelərini gücləndirməli, lakin bununla yanaşı, dövlətimizin maraqlarını daim nəzərə almalı və müdafiə etməlidirlər. Xalqımızın dəyərli ziyalıları, mütəfəkkirləri milli şüurun və mədəniyyətin formalaşmasına, inkişafına məhz mətbuat vasitəsilə güclü təkan veriblər. Bu gün ölkəmizdə televiziya, radio, informasiya agentliyi, xəbər portalı, qəzet və jurnallarda fəaliyyət göstərən minlərlə jurna-

list hər gün ölkə ictimaiyyətinin maarifləndirilməsi istiqamətində yorulmadan, böyük həvəslə çalışır".

Beləliklə, bizlər-jurnalistlər cəməsi artıq yenilikçiliyin, qarşıda daha nəhəng uğurların şəhidlərinə çevrilmək üzrəyik. Bütün bu kimi məsələlər isə əlbəttə ki, həmrəylik, həmkar dəstəyinin olması məqamlarda cəmləşir. Artıq biz, bu məqamların uğur təndemlərini KİVDF-nin təmsilində görməkdəyik.

Daha bir haşiyyə...

Sonda isə haşiyyədən çıxaraq bir diqqətçəkici məsələni də xatırlamağa ehtiyac duydum. Belə ki, bu gün jurnalistlər üçün tikilmiş binaların sosial və s. vəziyyətlərinin

yaxşılaşdırılması üçün artıq əməli addımlar atılmaqdadır. Daha əvvəllər mövcud olan və mediada da işıqlandırılan məsələlər də öz həllini tapmaq üzrədir. Binaların hərə-tində təhlükəsizlik kameralarının sayının artırılması, ictimai nəqliyyatdan istifadə edən jurnalistlərin gediş-gəlişlərini asanlaşdırmaları üçün qurulan Baku-Kart sistemi, bankomat və qarşıda dayanan digər məsələlər icra olunmaqda davam edir. KİVDF rəhbərliyi jurnalistləri narahat edən bir sıra məsələlərin həllində əlində olan bütün imkanlarından maksimum istifadə etməkdədir. Əlbəttə, bu, kiçik uğurlardır, amma qarşıda yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, böyük və təmelli uğurlar da olacaq.

Rövşən RƏSULOVA

Baş Prokurorluq külli miqdarda dələduzluq faktını nəzarətə götürdü

Avgustun 31-də "fatih_turan_1977" adlı istifadəçinin Baş Prokurorluğun "prokurorluq" adlı instaqram sosial şəbəkəsinə müraciət Baş Prokurorluğun Mətbuat xidməti tərəfindən vətəndaşın müraciətinin operativ həlli və müraciətə baxılması zamanı çevikliyin təmin olunması məqsədilə dərhal Baş Prokurorluğun rəhbərliyinə, o cümlədən əlaqədar idarələrə təqdim olunub. Baş Prokurorluqdan SİA-ya verilən məlumatda bildirilir ki, müraciət nəzarətə götürülməklə araşdırma aparılması barədə verilmiş göstəriş əsasında paytaxtın Xətai rayonu ərazisində yaşayan Tür-

kiyə vətəndaşı Turan Fatih Hüseyin oğlu Abşeron rayon prokurorluğuna dəvət edilərək dinlənmiş, F.Turan Vüsal və Sürxan adlı şəxslərin onun 15 min manat pulunu dələduzluq yolu ilə ələ keçir-

mələri ilə bağlı Abşeron rayon Polis İdarəsinin Mehdiabad Polis Bölməsinə müraciəti əsasında aparılmış araşdırmanın nəticəsindən narazı olduğunu, dələduzluq faktına görə obyektiv araş-

dırma aparılmaqla ona dəyərli ziyanın ödənilməsinə köməklik göstərilməsini xahiş edib.

Toplanmış materiallar rayon prokurorluğu tərəfindən tələb edilərək öyrənilmiş, material üzrə cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsinə dair qərar ləğv olunmaqla fakta görə Cinayət Məcəlləsinin 178.2.4-cü (xeyli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq) maddəsi ilə cinayət işi başlanılaraq ibtidai istintaqın aparılması üçün Abşeron Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə göndərilib. Hazırda cinayət işi

üzrə intensiv istintaq tədbirləri aparılır, qanun pozuntularına yol vermiş və cinayətin törədilməsində

bu və ya digər formada iştirak etmiş şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi təmin ediləcəkdir.

"Prezident Yunanıstan səfiri ilə çox açıq danışdı"

"Prezident İlham Əliyev dünyanın ən güclü diplomatları yetişdirən ali məktəbdə təhsil aldığından və 5 il çoxlu diplomatın formalaşmasında əməyi olduğundan beynəlxalq siyasətdə və diplomatiyada böyük təcrübəyə malikdir. İlham Əliyevin ən üstün xüsusiyyəti sözünü açıq və üzə demək bacarığıdır". Bunu SİA-ya millət vəkili Azər Badamov deyib.

Deputatın sözlərinə görə, bu gün Yunanıstanın ölkəmizdə təyin olunmuş yeni səfiri Nikolaos Piperiqkosla görüşü zamanı deyilən fikirlər bir daha bunu sübut etdi: "Görüşdə Prezident qeyd etdi ki, Ermənistan, Yunanıstan və Kipr hərbi əməkdaşlığı bizi narahat etməyə bilməz. Ermənistan Xocalı soyqırımını törətmiş, bir milyon soydaşımızı öz yurdlarından didərgin salmış, mədəni abidələrimizi dağıdan, etnik təmizlənmə siyasətini aparan və beynəlxalq hüquq və normalara məhəl qoymayan bir ölkə olduğundan onunla hərbi əməkdaşlığın edilməsi, xüsusilə Avropa İttifaqına daxil olan bir ölkənin olması bizim üçün arzuolunmazdır. Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə parafıdığı "Tərəfdaşlıq Prioritetləri" adlı sənədində Avropa İttifaqı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərini toxunulmazlığını dəstəkləyir. Ermənistan bizə düşməndir və hər zaman bizə qarşı tərribat törətmək fikrindədir. Ermənistanla göndərilən silahlar Azərbaycana qarşı yönəlidir və bu ölkə ilə əməkdaşlıq edən hər bir ölkə bunu düşünməlidir. Prezidentin qeyd etdiyi kimi hər ölkə nəyi doğru bilirə bilər. Amma Yunanıstanın bu üçtərəfli əməkdaşlığı bizi narahat edir. 12 iyul hadisələri və təmas xəttini keçməsinə tutulmuş erməni zabitinin açıqladığı fikirləri bir daha sübut edir ki, Ermənistan öz bəd niyyətlərindən əl çəkmək fikrində deyil. Bu fikirlərini və Rusiyanın Ermənistanla silah göndərilməsindən narahatlığını Rusiya rəhbərliyinə bildirdiyini də bildirməklə cənab İlham Əliyev Yunanıstan səfiri ilə açıq danışaraq bir daha vurğuladı ki, Azərbaycanın milli maraqları ən vacib məsələdir, burada qapalı və qaralıq heç bir məqam ola bilməz.

Biz bizimlə strateji əməkdaşlıq edən və dost mövqeni bildiren hər bir ölkədən istəyirik ki, Ermənistanla hərbi əməkdaşlığa keçməsin. Ermənistan aqressordur. Onu silahlandıran ölkələr fikirləşməlidirlər ki, onların bu əməkdaşlığı regionda böyük müharibəyə zəmin yaradır. Təbii ki, Erməniləri nə qədər silahlandırarsalar da bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi arsenalı ilə heç vaxt müqayisəyə gəlməz. Ermənilər ianələr və yardımlarla heç vaxt müharibədə Azərbaycanla üz-üzə dayana bilməz".

Ceyhun Rəsimovlu

YAP Gənclər Birliyi Ermənistanın tərribatçı əməlləri ilə bağlı virtual aksiyaya keçirib

aktiv olan dünya siyasətçilərinin, beynəlxalq təşkilatların diqqətinə çatdırılıb.

Bu barədə məlumat verən YAP Gənclər Birliyi Ofisinin rəhbəri Elmar Məmmədov deyib ki, aksiya zamanı yüzlərlə gənc dünyada ədalət, demokratiya, qanunun aliliyi axtarışında olan dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərliyinə müraciət ünvanlayıb: "Bu sırada ABŞ-ın Ağ Evi, Konqresi, Dövlət Departamenti, Konqres rəhbərliyi, senator-

lar, xüsusilə də daim erməni maraqlarından çıxış edən Frank Pallone, Bob Menendez və başqaları var. Eyni zamanda, posterlər Ermənistanın qanunsuz əməllərinə reaksiya verməsi üçün ATƏT-in, AŞPA-nın, Aİ-nin, Avropa Parlamentinin, NATO-nun, həmçinin Avropadakı siyasi partiya birliklərinin, Azərbaycana qarşı daim qərəzli mövqə tutmuş "Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House" və başqa təşkilatların ünvanlarına göndərilib".

Ofis rəhbəri diqqətə çatdırıb ki, aksiyanın keçirilməsində məqsəd tək qeyd edilən siyasətçi və təşkilatların deyil, eyni zamanda "twitter", "facebook", "instagram" və "telegram" istifadəçilərinin böyük əksəriyyətinin də diqqətini Ermənistanın qanunsuz və tərribatçı əməllərinə, faşizmi dövlət ideologiyasına çevirməsinə çəkməkdir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi Ermənistanın hərbi tərribatçıları və Livandan, Suriyadan erməni ailələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinə köçürmək yolu ilə etnik tərkibi və demografiya vəziyyəti süni şəkildə dəyişmək planları ilə əlaqədar problemləri dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb etmək üçün "twitter", "facebook", "instagram" və "telegram" üzərindən askiya keçirib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, aksiya zamanı Ermənistanın işğalçılıq və tərribatçı əməllərini, eləcə də faşizm siyasətini dövlət ideologiyasına çevirməsindən bəhs edən posterlər "twitter", "facebook", "instagram" və "telegram"da

Ermənistanın köçürmə siyasətinin arxasında hansı gizli məqsəd dayanır?

“İşğalçı Ermənistan davamlı olaraq işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırmanı həyata keçirir. Bu yeni hal deyil. ATƏT-in Minsk qrupu 2011-ci ildə ərazidə faktaraşdırıcı missiyasını həyata keçirmiş və bu missiyanın yekunu olaraq hazırlanmış hesabatda yer alan məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, işğalçı Ermənistan Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırmanı həyata keçirir. Ermənistan davamlı olaraq Suriyadan, Livandan olan erməni ailələrini Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf regionlarında yerləşdirmiş, orada onların yaşayışı üçün infrastruktur quruculuğunu həyata keçirmişdir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin üzvü olan deputatı Elşad Mirbəşiroğlu deyib.

liyət tədbirlərinin həyata keçirilməsi gərəkdiki halda beynəlxalq hüquq müdafiəçiləri, beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə də münaqişənin tənzimlənməsi prosesində vasitəçilik missiyasını həyata keçirən ATƏT-in Minsk qrupu hər hansı bir reaksiya nümayiş etdirmir.

Millət vəkili vurğulayıb ki, işğalçı Ermənistan əsliində Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırmanı həyata keçirməklə növbəti dövrdə erməni əsilli əhalinin sayını artırmaqla ərazinin statusu məsələsində daha ciddi mövqedən çıxış etmək istəyirlər: “Hesab edirəm ki, məsələni

ciddi amil kimi nəzərə alaraq indidən onun qarşısının alınması istiqamətində addımlar atmaq vacibdir. Ermənilər daha əvvəl Suriyadan, indi isə aktiv şəkildə Livandan Azərbaycan ərazilərinə köçürülənləri həm də orduya cəlb edirlər. Orduya cəlb etməkdə onların iki əsas məqsədi var. Birincisi onlar qondarma Dağlıq Qarabağ rejiminin müdafiə sistemini möhkəmləndirməyə nail olmaq istəyirlər. İkincisi isə Azərbaycana qarşı törətdikləri təxribatlara Azərbaycan tərəfindən tutarlı cavab alan zaman itkilərini gizlətmək məqsədi güdürlər. Çünki, onlar Ermənistan

tanda rəsmi qeydiyyatda və yaxud qondarma Dağlıq Qarabağ rejimində rəsmi qeydiyyatda, eyni zamanda, rəsmi hərbi qeydiyyatda olmadıqlarına görə həmin şəxslər Azərbaycana qarşı törədilən təxribatlarda öldürülən zaman da onların hansısa bir yerdə hesabı getməyəcək. Onların itkiləri haqqında informasiyalarını gizlətmək asan olur. Bununla da separatçı rejim və işğalçı Ermənistan itkilərini gizlətməyə nail olur. Beləliklə də cəmiyyəti çaşdırırlar”.

Elşad Mirbəşiroğlu hesab edir ki, Ermənistanın işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırmanı həyata keçirməsi bütövlükdə oxşar coğrafiyalarda da analoji halların baş verməsi üçün olduqca təhlükəli siyasi nümunə rolunda çıxış edir: “Bunun qarşısı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qətiyyətlə alınmalıdır, Ermənistan bu addımlarına görə məsuliyyətə cəlb olunmalıdır. Münaqişənin dinc vasitələrlə tənzimlənməsini sual qarşısında qoyan əsas amillərdən biri də hazırkı mərhələdə Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırmanı həyata keçirməkdir”.

Nigar Məmmədova

“Ermənistanın məskunlaşma siyasətinin qarşısı qəti şəkildə alınmalıdır”

“Tarixin müxtəlif dövrlərində dünyanın, demək olar ki, hər yerinə səpələnmiş ermənilər bütün imkanlardan istifadə edərək zaman-zaman “böyük Ermənistan” xülyasını gerçəkləşdirməyə say göstəriblər. Buna görə də Ermənistanın xarici ölkələrdən olan erməniləri işğal edilmiş Dağlıq Qarabağda məskunlaşdırmağa cəhd etməsi də yeni məsələ deyil”. Bunu SİA-ya millət vəkili Anar Məmmədov deyib.

mədəni xüsusiyyətlərinin dəyişdirilməsinə və burada yeni terror qruplaşmasının yaradılmasına nail olmaqdadır. Bu zaman isə “ASALA” terror təşkilatının yenidən dirçəlməsi və bu təşkilatın Qarabağda yeni təlim düşərgələri açması və fəaliyyət göstərməsi üçün geniş imkanlar yaranır. Beynəlxalq münasibətlər sistemində gərginliyin artması, er-

mənilərin yenidən “ASALA”-nı dirçəldərək, Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı terror hücumları keçirməsi isə artıq günün reallığına çevrilə bilər.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan bu haqda beynəlxalq təşkilatlara və Minsk Qrupunun həmsədrələrinə müraciət etsə də, Ermənistan heç bir çağırışları və beynəlxalq hüququ nəzərə almayacaq. Belə olan təqdirdə isə Azərbaycan Ermənistanla beynəlxalq hüquq dilində danışmamalıdır. Ermənistanla güc dilində danışılmalıdır və ciddi zərbələr vurulmalıdır. Məhz ona görə də Türkiyə Azərbaycanla birgə hərbi təlimlər keçirir və ölkəmizin yanındadır. Mütəlq şəkildə siyasi iradə ortaya qoyulmalı, qətiyyətli addımlar atılmalıdır. Ermənistanın məskunlaşma siyasətinin qarşısı isə qəti şəkildə alınmalıdır”.

Ermənistanda koronavirus xəstələrinin sayı 44 mini keçib

pandemiya qurbanlarının sayı 884 nəfərə çatıb. Digər səbəblərdən ölənlər koronavirus xəstələrinin sayı isə 269 nəfərə yüksəlib. Hazırda Ermənistanda 4291 aktiv koronavirus xəstəsinin olduğu bildirilir.

Ermənistanda COVID-19 xəstələrinin və pandemiya qurbanlarının sayı artıb. Son 24 saat ərzində ölkədə daha 197 nəfərdə koronavirus aşkarlanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan Səhiyyə Nazirliyinin Xəstəliklərə Nəzarət və Onların Profilaktikası Milli Mərkəzi məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Ermənistanda koronavirusa yoluxanların sayı 44 min 75 nəfərə, pandemiya qurbanlarının sayı 884 nəfərə çatıb. Digər səbəblərdən ölənlər koronavirus xəstələrinin sayı isə 269 nəfərə yüksəlib. Hazırda Ermənistanda 4291 aktiv koronavirus xəstəsinin olduğu bildirilir.

“Əhalinin vaksinasiyasından sonra biz normal həyata qayıda bilərik”

insanların sağlamlıqlarının yüksək səviyyədə qorunmağına imkan verir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü Azər Badamov deyib.

Deputat bildirib ki, bu gün koronavirus pandemiyası ilə mübarizəyə cəlb olunmuş 46 xəstəxanadan 41-i son 17 ildə tikilib istifadəyə verilib: “Həm də dövlətimizin bu illər ərzində yaratdığı iqtisadi imkanlar dünyanı çətin vəziyyətə saldıqı pandemiya dövründə ümumi çarpayı sayı 4 min 100 olan modul tipli xəstəxanaların qısa bir zamanda ərəşəyə gətirməyimizə imkan verir. Bu gün koronavirus xəstəsi olan hər bir şəxs dövlət vəsaiti hesabına hospitallaşdırılır və bütün müalicə tədbirləri görülür. Xarici ölkələrdən həkimlərin gətirilməsi və yerli personalın bacarığı sayəsində ölkəmiz koronavirus xəstələrində ölüm sayının ən aşağı olan ölkələrin arasında yer almasını şərtləndirib”.

A.Badamov vurğulayıb ki, koronavirus infeksiyasına qarşı mübarizə tədbirləri uğurla aparılır: “Burada vətəndaşların bu işə məsuliyyətlə yanaşması və qaydaları pozan hər bir şəxsə cəza tədbirlərinin tətbiq olunması vəziyyəti daha da ciddiləşdirib, nəticədə gündəlik bu xəstəliyə yoluxanların sayının dinamikasının aşağı salmağına imkan verir. Dövlətimiz bu gün koronavirusa qarşı mübarizədə ancaq xəstələrin xəstəxanalarda müalicəsi ilə kifayətlənmir. Həm də yeni növ koronavirusa qarşı peyvənd istehsalçıları ilə sıx əlaqə yaradır və sınaqdan çıxmış tam etibarlı koronavirusa qarşı peyvəndin istehsalı prosesini gözləyir ki, bu peyvəndi tez bir zamanda ölkəmizə gətirib əhalimizin vaksinasiyasını aparaq. Əhalinin vaksinasiyasından sonra biz normal həyata qayıda bilərik”.

Aysel Məmmədova

Xalqımız arxa cəbhədə də əsl şücaət və əzmkarlıq göstərib

İlham Əliyev: “Biz ümumi Qələbəmiz uğrunda canlarından keçənlərin müqəddəs xatirəsini ehtiramla yad edirik”

Bildiyimiz kimi, Böyük Vətən müharibəsinin tarixi qələbəsində Azərbaycanın, onun övladlarının və neftinin əhəmiyyəti böyükdür. Müharibə başlandıktan keçən müddət ərzində, Azərbaycan ərazisində 87 qırıcı batalyon, 1124 özünümüddafidə dəstəsi təşkil edilib, 1941-1945-ci illərdə respublikanın 700 mindən çox oğlan və qızları cəbhəyə gedib. Onların təxminən yarısı döyüş meydanlarında həyatlarını itirmişlər. “Biz çalışırıq ki, gələcək nəsillər ata və babalarımızın igidliyini unutmazınlar, onlar ümumi Qələbəmizi müqəddəs bir dəyər kimi yad etsinlər, ümumi Qələbəmizə sanballı və həlledici töhfə verənlər haqqında haqiqəti bilsinlər”.

Bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyanın Rostov vilayətində “Sambek yüksəklikləri” - Böyük Vətən müharibəsinin yeni hərbi-tarixi muzey kompleksinin açılışı ilə bağlı “Rossiya-24” və “Rossiya-1” telekanallarının reportajlarında yayımlanan müsahibəsində söyləyib. İlham Əliyev: “Azərbaycan bizim ümumi Qələbəmizə layiqli töhfə verir” deyərək 128 Sovet İttifaqı Qəhrəmanının əslən Azərbaycandan olduğunu diqqətə çatdırıb. Azərbaycanda hərbi texnika istehsal edildiyini, müəssisələrin gecə-gündüz işlədiyini qeyd edib.

Qafqazdan Berlinədək şanlı döyüş yolu keçmiş Azərbaycanlı çavırçı və könüllülərdən formalaşdırılan 77-ci, 223-cü, 336-cı, 402-ci və 416-cı milli atıcı diviziyalarını da qeyd etməliyik, Xalqımızın qəhrəman övladları Moskva, Leningrad, Kiyev, Stalinqrad, Simferopol, Odessa və irili-xırdalı digər yüzlərlə yaşayış məntəqəsinin düşməndən azad edilməsi uğrunda rəşadətli döyüşmüşlər. Həmyerilərimiz Polşa, Çexoslovakiya, Yuqoslaviya və digər ölkələrin azad olunmasında da yaxından iştirak etmiş, partizan hərəkatında iştirak edən soydaşlarımız da sayısız-hesabsız qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişlər. İkinci Dünya müharibəsində şərəfli döyüş yolu keçən Azərbaycan övladlarının qəhrəmanlığı və şücaəti heç vaxt yaddaşlardan silinmir və gənc nəsillər üçün əsl vətənpərvərlik nümunəsidir.

“ROSTOV VİLAYƏTİNİ AZAD ETMİŞ 416-CI TAQANROQ ATICI DİVİZİYASININ DÖYÜŞÇÜLƏRİNİN 90 FAİZİNDƏN ÇOXU ƏSLƏN AZƏRBAYCANDAN İDİ”

Bildiyimiz kimi, Zaqafqaziya Hərbi Dairəsinin komandanlığının əmrinə əsasən 1942-ci ilin 22 fevral tarixdən Azərbaycan SSR-in Ucar rayonunda 416-cı milli diviziyasının formalaşdırılmasına başlanılmışdır. 416-cı diviziya 1943-cü ilin 17 avqustunda Taqanroq istiqamətində başlanmış hücumlarda iştirak edirdi və avqustun

30-da diviziya 28-ci ordunun tərkibində Taqanroq şəhərinin düşməndən azad edilməsində böyük qəhrəmanlıq göstərdi və bu qələbəyə görə ona “Taqanroq diviziyası” fəxri adı verildi. “Rostov vilayətini azad etmiş 416-cı Taqanroq atıcı diviziyasının döyüşçülərinin 90 faizindən çoxu əslən Azərbaycandan idi” - deyən Cənab Prezident bildirib ki, 416-cı Taqanroq diviziyası təkcə Rostovu deyil, bütün Rostov vilayətini, o cümlədən Taqanroq şəhərini azad edib, bundan sonra diviziyaya Taqanroq adı verilib: “Melitopol, Kişineu, Odessa şəhərlərini də 416-cı diviziya azad edib. Bu diviziya uğurla həyata keçirilmiş Mozdok əməliyyatında xüsusilə fərqlənib. Əslində, bu əməliyyat Bakı şəhərinin faşistlər tərəfindən tutulmasının qarşısını alıb. Əks halda, Böyük Vətən müharibəsinin nəticələri fəlakətli olardı. O dövrdə cəbhə üçün yanaçağın 80 faizini və sürtkü yağlarının 90 faizini Azərbaycan təchiz edirdi. Əgər Azərbaycan və onun mədənləri faşistlərin əlinə keçsəydi, müharibənin nəticəsi tamam başqa olardı”.

Xatırladaq ki, Berlinə ilk dəfə daxil olan hərbi hissələr içərisində 416-cı diviziya var idi. Cənab Prezident qeyd edib ki, 416-cı diviziya Berlinin götürülməsində də fərqlənib: “Kayzer Vilhelm sarayını məhz bu diviziyanın döyüşçüləri tutublar. Azərbaycanlı leytenant Məcidovun rəhbərlik etdiyi bir qrup döyüşçü isə Brandenburq darvazaları üzərinə Qələbə bayrağını sancıb”. Berlin uğrunda döyüşlərdə kapitan X.Gülməmmədovun batalyonu xüsusilə fərqlənib. Kayzerin sarayı üstündə Qələbə bayrağını ilk dəfə mayın 1-də sancılardan biri leytenant Vahab Osmanov düşməni gülləsindən həlak olub. Brandenburq qapıları üstünə mayın 2-də qələbə bayrağını taxanlardan biri isə leytenant A.Məcidov və onun döyüşçüləri olublar.

“BİZ HƏMİŞƏ FAŞİSTLƏRİN QƏHRƏMANLAŞDIRILMASININ ƏLEYHİNƏ, FAŞİZM ÜZƏRİNDƏ QƏLƏBƏDƏ SOVET İTTİFAQININ ROLU HAQQINDA TARİXİ HƏQİQƏTİN QORUNUB

SAXLANMASI NAMINƏ ÇIXIŞ ETMİŞİK VƏ EDİRİK”

Xalqımız faşizmə qarşı müharibədə döyüş meydanları ilə yanaşı, arxa cəbhədə də əsl şücaət və əzmkarlıq göstərmişdir. İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında Bakı nefti əvəzsiz rol oynamışdır. 1941-1945-ci illər müharibəsi zamanı Sovet İttifaqının istifadə etdiyi neftin 70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağlarının isə 90 faizi Azərbaycanın payına düşmüşdür. Azərbaycan Berlinin alınması zamanı Almaniyaya səmasında uçurlar həyata keçirən 7 min hərbi təyərənini yanacaq təchizatında da mühüm rol oynamışdır. Xalqımız cəbhəyə 7 tondan çox donor qanı göndərmiş, döyüşən ordunun ərzaq və isti geyimlə təchizatında fəal mövqeyi ilə seçilmişdir. Azərbaycan faşizm üzərində qələbəninə bütün imkanlarını maksimum səfərbər etmişdir. Müharibə illərində Azərbaycanın bütün iqtisadiyyatı da müharibə tələblərinə uyğun qurulmuşdu. Fəhlə və qulluqçular üçün iş günü 11-12 saata qaldırılmışdı. Məzuniyyətlər ləğv olunmuşdu. Ərzaq, gündəlik tələbat və çox işlənən sənaye məhsullarının satışı üzrə kartoçka sistemi tətbiq edilmişdi. Orduya səfərbər edilmiş işçilərin yerinə qadınlar və yeniyetmələr cəlb olunmuşdu. Bütün sənaye sahələri cəbhə üçün məhsul istehsal etməyə başlamışdılar.

Azərbaycan hərbi əməliyyat meydanına çevrilməyə də, müharibənin əvvəlindən axırıncadək, bu meydanda fəal iştirak etdi. Bakıda - indiki Səttərxan adına zavodda müharibə üçün silah-susət istehsal olunurdu. “Katyuşa” raketləri, “Şpakin pulemyotu”, “YAK-3” qırıcı təyyarəsi yığılırdı. Bütün qüvvələr faşizm üzərində qələbəyə yönəldilmişdi.

9 may - faşizm üzərində qələbədə 75 il ötsə də, həmin illərdə baş verən hadisələr, müharibənin iştirakçısı olan insanların qələbə istəyi ilə Berlinə qədərlər getmələri, fədakarlıqları və ərənlilikləri bugünkü gənclərə nümunədir. İkinci Cahan

savaşının od-alov püskürən cəbhələrində ölümə üz-üzə dayanan, qəhrəmanlıq göstərən insanlara və müharibə veteranlarına Azərbaycanda böyük sayğı var. Ölkəmizdə müharibə veteranlarına qayğının və onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. “Biz ümumi Qələbəmiz uğrunda canlarından keçənlərin mü-

qəddəs xatirəsini ehtiramla yad edirik” deyən dövlət başçısı Azərbaycanda veteranların diqqət və qayğı ilə əhatə olunduğunu bildirib: “Biz həmişə faşistlərin qəhrəmanlaşdırılmasının əleyhinə, faşizm üzərində Qələbədə Sovet İttifaqının rolu haqqında tarixi həqiqətin qorunub saxlanması naminə çıxış etmişik və edirik”.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycanda faşizm üzərində Qələbənin 75 illiyi münasibətilə poçt markası dövriyyəyə buraxılıb

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən “Azərmarka” MMC İkinci Dünya müharibəsində qələbənin 75 illiyinə həsr olunmuş poçt markası dövriyyəyə buraxılıb.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, markanın hazırlanmasında məqsəd 1941-1945-ci illərdə Azərbaycanın faşizm üzərində Qələbəyə verdiyi töhfənin həm yerli, həm də əcnəbi filatelistlər arasında təbliğ edilməsidir. Markada neft istehsalında istifadə edilən manca naq dəzgahının qolu - balansir tərəfindən dağıdılmış Vermaxt əsgərinin dəbilqəsi, arxa planda isə həmin illərə aid neft qüllələri təsvir olunub. Bu marka vasitəsilə Azərbaycan neftinin, azərbaycanlı neftçilərin arxa cəbhədə sərf etdikləri titanik əməyin XX əsrin ortalarında bəşəriyyətin belasına çevrilmiş faşizmin məhv edilməsindəki əhəmiyyəti bir daha qabardılır, dünya kolleksiyaçıları arasında yayılır. Markalarla yanaşı, 200 ədəd Birinci gün zərfi də hazırlanaraq satışa çıxarılıb.

Amerikalı repçi müsəlmanları qəzəbləndirdi

Bugünlərdə Amerikada prezident seçkilərinə namizədliyini irəli sürən repçi Kanye West müsəlmanları qəzəbləndirib. SİA-nın məlumatına görə, buna səbəb isə onun “Adidas” brendi ilə hazırladığı yeni ayaqqabı kolleksiyası olan “Yeezy Boost V2”nin 2 fərqli rənginə İsrail və Əzrayıl mələklərinin adını qoyması olub. “Twitter”dəki alıcılar isə bunun müsəlman fanatlarına qarşı tam hörmətsizlik olduğunu yazıblar. Məsələ ilə bağlı repçi və brend hələlik heç bir açıqlama verməyib.

Quduzlaşmış Paşinyan və dünyadakı erməni havadarları

İlham Əliyev: "Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan işğalından azad edilməsi bütün tərəflər üçün qəbul ediləndir"

Bu gün hələ də erməni xalqı anlamır ki, Ter-Petrosyan hakimiyyətindən tutmuş indiki küçə "demokrati" başıpozuq, xəstə təfəkkürlü Nikol Paşinyan kimi savadsızlığın uğursuz hakimiyyət "siyasətinin" əziyyətini elə sadə erməni xalqı çəkir və çəkəcəkdir. Bu iki ilədən çox bir zaman kəsiyində işğalçı və quduzlaşmış Paşinyan bu günə kimi hansı qəzlətləri etməyib? "Qarabağ Ermənistanındır, vəssalam!" böyük qəzlətini edərək, Azərbaycan Prezidentinin cavabı "NİDA!" olmalı idi. Ən əsas məqam isə, Nikol bu cavabı nəinki öz ölkəsində, hətta bütün dünya siyasətçiləri, prezidentləri səviyyəsi qarşısında almaqla yanaşı, həm də dünyadakı erməni havadarlarına da bir "düz yola gəlin" mesajı idi və bununla Azərbaycan dövlət başçısı bu məsələni dəfələrlə təkrar çatdırıb: "Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan işğalından azad edilməsi bütün tərəflər üçün qəbul ediləndir".

Yoluxanların sayı 13 minə ötüb və testlərin sayı bizdəkindən 5-6 dəfə azdır. Nəzərə alsaq ki, Ermənistan əhalisi Azərbaycan əhalisindən 5 dəfə azdır, mənzərə tam aydındır. Əgər mən gündə yüzlərlə təşəkkür məktubu alırsam, Ermənistan rəhbərliyi yüzlərlə lənətlə dolu çağırışlar eşidir".

O zaman - işğalçı Ermənistan "Düz yola" gəl mesajına əməl etməlidir

Çünki nə qədər ki, Ermənistan təxribat və terror metodlarından əl çəkməyəcək, Azərbaycan ordusu tərəfindən ciddi itkiyə məruz qalacaq. Ancaq görüntü ondan ibarətdir ki, ermənilər ənənvi təxribat metodlarından əl çəkmək niyyətindən uzaqdırlar, çünki işğalçı Ermənistanın bu çirkin əməllərə əl atmaları bir daha təcavüzkar olduğunu göstəricisidir.

Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev bu məsələ ilə bağlı qeyd edib ki, bu çirkin əməllərə əl atmaq onların təcavüzkar siyasətinin təzahürüdür: "Bu siyasəti məntiqlə izah etmək mümkün deyil. Çünki, bu siyasət olduqca ziddiyyətli və bu siyasət Ermənistan üçün böyük təhlükə mənbəyidir. Çünki, mən dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycan heç vaxt işğal edilmiş torpaqlarının bu vəziyyətdə qalması ilə barışmayacaq, işğalla barışmayacaq və əlindən gələni edəcək ki, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etsin".

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bildirib ki, "Azərbaycan heç vaxt işğal edilmiş torpaqlarının bu vəziyyətdə qalması ilə barışmayacaq. Paşinyanın növbəti təxribatı isə onun sonu olacaq. Buna heç kimin şübhəsi olmasın!".

Belə bir durumda olan Ermənistan onu da yaxşı bilir ki, Azərbaycan döyüş ruhla yüksək mənavi hazırlıqlı ordusu zəbt olunmuş ərazilərdən düşməni hər an işğal etdikləri ərazilərdən qovmaq imkanı var və bu da işğalçı Ermənistanı qorxuya salıb. Artıq ermənilər yaxşı bilirlər ki, bu gün Ermənistan ilə Azərbaycan arasında həm hərbi,

gücləndirilməsinə nail ola bilməyəcək. Bir də hansı vəsaitlə? Eyni zamanda, insani resursların qıtlığı, vətəndaşların, hərbi qulluq yaşına çatmış gənclərin ölkəni tərk etməsi, ümumiyyətlə, əhəlinin ölkəni tərk etməsi Ermənistan ordu quruculuğu işini də iflic vəziyyətinə salıb. Və belə bir vəziyyəti hələ də anlamayan Paşinyan elə zənn edir ki, müzdlulardan ibarət yara daçağı "könüllülərlə" nəyəse nail ola bilər. Absurd, yəni də absurd. Çünki xalq, ordu ənənəsi Ermənistanın

tarixində, ümumiyyətlə olmayıb və belə olan halda "könüllülər" adı altında müzdluların və terrorçuların Ermənistan ordusuna cəlb etməsi və onların saxlanması Ermənistan büdcəsinin öhdəsindən gələcəyi mümkünsüzdür. Ermənistanın bu niyyəti də fiaskoya uğrayacaq. Çünki Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi gündən öz şəxsi mənafeyini güdüb. Ancaq hansı formada, hansı adla ordu "yaratsa da" Azərbaycan ordusu qarşısında aciz qalacağı ilə nəticələncək.

Bunu rəqəmlər də göstərir: ciddi iqtisadi problemləri olan Ermənistan bu günlərdə 2020-ci il üçün hərbi büdcəsini təsdiqləyib. Büdcə əvvəlki ilə müqayisədə 25%-dək artırılıb. Ekspertlərin sözlərinə görə, gələn ilin hərbi büdcəsi təxminən 625 milyon dollar (ÜDM-in 4%-dən də az) olacaq. Müqayisə üçün Azərbaycanın hərbi büdcəsinə nəzər salsaq, görürük ki, Azərbaycanda bu rəqəm 2 milyard 260

milyon dollardır! Bu, Ermənistanın hərbi büdcəsindən təxminən 4 dəfə çoxdur. Göründüyü kimi, bu real faktordur ki, güclü Azərbaycanın büdcəsi qarşısında Ermənistanın zəif büdcəsi hansı ordudan, hansı müharibədən dənizə bilər? Müharibə yenidən alovlanarsa, Ermənistan mütləq və mütləq məğlub olacaq.

Sadalanan bu faktlar bir daha sübut edir ki, Ermənistan ordusu zəifdir və buna görə də "könüllülərin" imkanlarından istifadə edilməsi onu sübut edir ki, hakimiyyətə və orduya inamsızlığının nəticəsidir ki, heç kim hərbi xidmətə getmək istəmir.

Bir sözlə, acınacaqlı siyasi siyasiya ilə üzleşən N.Paşinyan necə deyərler Ermənistanı iflasdan iflasa sürükləməklə yanaşı, növbəti faşist xislətini nümayiş etdirməkdir.

Bəs, Ermənistanın faşist xislətli rəhbərliyi Paşinyanın düşdüğü labirintdən çıxış yolu varmı? Bəli, var. Bu yolu təxribat yolu yox, "müzdlu könüllülər" yığmaq yox, Ermənistanın yeganə nicat yolu işğal altında olan torpaqlardan rədd olmaq getməkdir. Paşinyan bunun əksini edərse, Sarkisyanın yolu ilə getmiş olacaq. Sözlün bütün məna-larında...

Bir sözlə, Paşinyan ən optimal variantı tapa bilməyə, Ermənistan məhv olacaq. Artıq bu faktın gerçəkliyi göz önündədir...bu isə heç cür normal idarəetmə sistemi qura bilməyən Ermənistan hakimiyyətində xaosun açıq şəkildə özünü göstərdiyinin reallığıdır.

A.SƏMƏDOVA

Yaxud da, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Bakıda videokonfrans vasitəsilə koronavirusla mübarizəyə həsr olunmuş "COVID-19-a qarşı birlikdəyik" mövzusunda keçirilən Zirvə görüşündə iştirak edən dövlət rəhbərləri də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, müstəqilliyini və suverenliyini dəstəklədiklərini bildirdilər. Və əvvəlki və mayın 4-də Bakıda keçirilən Zirvə görüşündə 120 dövlətin nümayəndəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmasını təsdiq edərək, Ermənistanı işğalçı ölkə adlandırması isə bir daha Azərbaycan Prezidentinin, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan xalqının ən yüksək QƏLƏB-SİDİR!

Prezident İlham Əliyev: "Ermənistan rəhbərliyi yüzlərlə lənətlə dolu çağırışlar eşidir"

Bu sözləri Azərbaycan Prezidenti iyunun 9-da 28 sayılı birləşmiş şəhər xəstəxanasının nəzdindəki modul tipli xəstəxananın açılışında çıxış edərkən deyib: "Ona görə dünyada baş vermisi hadisələrə və bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə koronavirusla bağlı acınacaqlı vəziyyətə baxdıqda bir daha görürük ki, Azərbaycan bu sahədə də öz modelini ortaya qoyub və bütün hədəflərə ardıcılıqla, məqsədyönlü şəkildə çatıb. Əlbəttə ki, mən bizi başqa ölkələrlə müqayisə etmək fikrində deyiləm. Ancaq dünyada hər şey müqayisə ilə ölçülür. Məsələn üçün bu günə qədər Azərbaycanda yoluxanların sayı 8 minə qədərdir, 350 mindən çox test keçirilib və adambaşına testlərin sayına görə biz qabaqcıl yerlərdəyik. Ancaq qonşu Ermənistan

Paşinyanın növbəti sərsəm addımı - "qurtuluş müzdlu könüllülərdir"

Bu Paşinyanın nə birinci, nə də sonuncu addımıdır. Məhz bu səbəbdən də artıq işğalçı ölkədə vəziyyət çətin durumdadır. Sentyabrın 1-dən ölkədə mitinqlər, yürüşlər başlayıb. Digər tərəfdən isə, Paşinyanın ətrafında çox ciddi dinamik şəkildə güclənməkdə olan müxalifət qüvvələri də küçə "demokrati"nin ölkənin iki il ərzində hər tərəfli çöküşünü görərək, ona qarşı hiddətləri daha da güclənməkdədir. Belə bir vəziyyətdə Ermənistan "Müdafiə haqqında" qanuna dəyişikliklərin edilməsi müzakirə olunmasının səbəbi də faktiki olaraq, məhz ölkədə müdafiəni təşkil edəcək insani resurslar, ordu, orduda nizam-intizamın zəif, ümumiyyətlə olmamasıdır. Bu dəfələrlə təsdiqlənib və işğalçı ölkənin əl atdığı sonuncu təxribatlar zamanı bir daha aydın oldu ki, bu ölkənin ordusu döyüş qabiliyyəti deyil. Ona görə də yeni qanunda könüllülərin orduya cəlb olunması məsələsi aktuallaşdırılır və düşünlər ki, bu şəkildə işğalçı Ermənistanın ordusunu gücləndirmək olar. Ancaq bu, mümkün deyil.

Çünki Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: "Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu var!".

Göründüyü kimi, bu gün iqtisadi cəhətdən ağır durumda olan Ermənistan Paşinyan müzdlu qocaları toplamaqla heç də ordunun

Vardan Ayrıvazyan: "Birləşmə planı bir cəfəngiyətdir"

Konstitusiyaya və Kassasiya Məhkəmələrinin ləğv edilməsinə yönəlmiş təklif olunan məhkəmə islahatları qanuni baxımdan mənasız və absurddur. SİA Ermənistan məxsus tert.am saytında yayımlanan məlumat istinadən xəbər verilir ki, bunu konstitusiyaya hüququ üzrə ekspert Vardan Ayrıvazyan çərşənbə günü iki məhkəmənin bir məhkəməyə birləşdirilməsi ilə bağlı davam edən ictimai müzakirələrə münasibət bildirərkən deyib.

O, tert.am-a verdiyi müsahibəsində, xüsusilə aşağı məhkəmələrin qərarlarının konstitusiyaya uyğunluğu barədə qərar vermək üçün yuxarı məhkəmənin ali gücünü vurğulayıb.

"Eyni orqan, müəyyən bir qanunun məqsəduyğunluğunu təyin edə bilməz. Təcrübədə, tətbiq olunan qanunun konstitusiyaya uyğunluğunu şübhə altına alan işlərə baxılmasını dayandıran bir çox hakim var. "Konstitusiyaya Məhkəməsinə müraciət edilir, bu da çox vaxt bu məsələni problemlə saymır və bununla da hakimlərə qanunların müdaxiləsinə uyğun olaraq işlərə baxmağa başlamaq imkanı verilir", deyə Vardan Ayrıvazyan bildirib.

Gizli siyasi motivlərin mümkünlüyü barədə şərhində isə Ayrıvazyan, dövlət funksiyalarının keyfiyyətini yüksəltmək və ya mövcud hakimiyyət orqanları üçün daha yüksək dərəcədə "rahatlıq" təmin etmək kimi iki əsas hədəfi göstərib.

İnam Hacıyev

“Sapı özümüzdən olan balta”ların...

Yaxud erməni sevgisi və erməni lobbisinə xidmət edən “beşinci kolon”

Öz xalqına və dövlətinə qarşı düşmənçilik mövqeyi sərgiləyən xaricdəki antimillilərin, “sapı özümüzdən olan balta”ların erməni sevgisi və erməni lobbisinə xidmət edən “beşinci kolon”un məhz indi xüsusi fəallaşması. Səbəb nədir? Yenə də bu erməni çörəyi yeyənlərin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dərin strateji diplomatiyanın, yaxud hücum diplomatiyasının sayəsində erməni yalanları ifşa olunması, təcavüzkar erməni millətçilərinin “qara piar” kampaniyasının iflasa uğramasından narahat olanların erməni sevgisi və erməni lobbisinə xidmətdən irəli gəlir.

Bu səbəbdən də gündən-günə inkişaf edən, güclənən Azərbaycanın müsbət reallıqlarının və möhtəşəm nailiyyətlərinin üzərinə kölgə salmaq istəyən, öz xidmətçilərinin əməyindən istifadə edən həmin qulluqçular sırasında xaricdə məskunlaşmış “siyasi mühacir” adı ilə “beşinci kolon”un satqın və satılanları - Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid, Vidadi İskəndərli, Arif Məmmədov və ....bu kimi “sapı özümüzdən olan balta”lar erməni xislətini Ermənistanın terrorçu dövlət olmasını örtbasdır etməyə çalışmaqda, hətta bu məqsədinə çatmaq üçün Azərbaycan dövlətini ittiham etməklə bir daha əsl simalarını göstərirlər.

Erməni lobbisinin “muzdlu ideoloji əsgərləri”...

Xüsusilə də, son günlər mənəviyyətsiz və əxlaqsız Qənimət Zahidin “Azərbaycan saati” kanalında hər gün Azərbaycana, Azərbaycan xalqına, dövlətinə qarşı, xüsusilə də Azərbaycanı “İsraildən aldığı silahları Suriya və Liviyada Türkiyəyə qarşı vuruşan terrorçulara satmaqda” günahlandırmaqda həm də iki qardaş ölkə - bir millət, iki dövlət olan Azərbaycan və Türkiyə arasında nifaq toxumu səpməyə yönəlmiş çirkin təbliğat aparması, ermənidən bəter erməni olduğunu sübut edir. O, nə Ermənistanın terror dövləti olmasından, işğalçı - təcavüzkar siyasət həyata keçirməsindən danışır, nə də terrorist təşkilat İŞİD barədə - onun birdən-birə necə meydana çıxması və kime xidmət etməsi haqqında bir kəlmə deyir. Azərbaycan və Türkiyənin münasibətlərinin pozulmasını istəyən, Ermənistanı müdafiə edən kimlərdir? Təbii ki, ermənilər və ermənipərəst dairələr. Elə Arif Məmmədov kimi xainlər də nənələrinin və babalarının xəyanətkar əməllərinə sadıq qalaraq bu cür fəallıq nümayiş etdirirlər.

Və erməni mediası və sosial şəbəkələrin erməni seqmentində Azərbaycanla bağlı məlumatlar yayılarkən “etibarlı mənbə” kimi Arif Məmmədova istinad edilir. O iddia edir ki, guya bir sıra ölkələrdə azərbaycanlılarla ermənilər arasındakı münaqişənin səbəbkarı Azər-

baycan hökumətidir və bununla hazırkı rəhbərlik daxili problemlərdən fikirləri yayındırmağa çalışır.

Prezident İlham Əliyev: “Mən demişəm ki, bizim diplomatiyamız hücum diplomatiyası olmalıdır, milli maraqlar tam təmin edilməlidir”

“Mən bir daha demək istəyirəm ki, biz bütün ölkələrlə normal dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin formalaşmasında əməli addımlar atırıq. Amma bu, o demək deyil ki, öz ölkənin, öz xalqının maraqları kənarda qalsın. Bizim xaricdəki bəzi diplomatlarımız fəaliyyət göstərdikləri ölkələrin elçilərinə çevrilirlər. Buna son qoyulmalıdır. Bu da yanlış kadr siyasətinin təzahürüdür. Bəzi diplomatlar dövlətə xəyanət ediblər, satqınlıq ediblər və bunu gizlətmirlər. Yaşadıqları ölkələrin xüsusi xidmət orqanlarının nəzarətindədir. Bizdə kifayət qədər məlumatlar var. Bu gün Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya aparılır, özünü azərbaycanlı kimi təqdim edən, əslində, ermənilərdən də pis olan ünsürlərin mütləq əksəriyyəti yaşadıqları ölkələrin xüsusi xidmət orqanlarının nəzarətindədir. Onlardan pul və təlimatlar alırlar. Bizdə bu məsələ ilə bağlı kifayət qədər məlumatlar var. Bizim xüsusi xidmət orqanlarımız tərəfdaş ölkələrin xüsusi xidmət orqanlarına dəfələrlə bu haqda məlumatlar vermişlər. Demişlər ki, biz bilirik, filan adamı siz istiqamətləndirirsiniz, filan adama siz ev vermişsiniz, filan adamın çirkin çıxışları sizin idarənizdə yazılır. Biz bütün bunları bilirik”. Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 16-da Ceyhun Bayramovu Xarici İşlər naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformda qəbul edən zaman deyib.

“Bir daha demək istəyirəm ki, bu, o ölkələrin riyakarlığını göstərir. Çünki mən bu haqda dəfələrlə demişəm. Bir tərəfdən bizə dostluq siqnalları göndərilir, üzde tərəfdaşlıq haqqında sözlər deyilir, amma, əslində, bizə qarşı kampaniya

Arif Məmmədovun xəyanətkar iddiası...

Budur, çörəyi dizinin üstündə olmaq. Dünən qədər səfir işlədiyi vaxt dedikləri, bu gün ki, çıxışlarında həqiqətə uyğun olmayan, Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasına işləyən fikirləri. 2000-ci ildə Arif Məmmədov Belçikanın Brüssel şəhərində yerləşən Azərbaycan Respublikasının Avropa İttifaqındakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri oldu. O, 2006-cı ilədək bu vəzifədə çalışıb. Elni zamanda o, 2004-2006-cı illərdə Azərbaycanın Belçika, Niderland və Lüksemburqdakı səfiri olub. Elə bu çörəyi dizinin üstündə olan Arif Məmmədov 2007-ci ilin yanvarından 2012-ci ilin sentyabrınadək Fransanın Strasburq şəhərində yerləşən Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasındakı Daimi Nümayəndəliyinin rəhbəri, 2015-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev onun “fövqəladə və səlahiyyətli səfir” diplomatik rütbəsindən məhrum edilməsi barədə sərəncam verdikdən sonra Azərbaycana qarşı dayanmadan böhtanlar yağdırmağa. Dövlətə külli miqdarda ziyan vuran, bəzən vəsaitlərinin qanunsuz istifadə edən bu erməni çörəyə yeyən satqın A.Məmmədov hansı əsasla belə iddialarla çıxış edir? Çünki A.Məmmədov ermənilərlə əlbəddir. O, Azərbaycan xalqına qarşı ermənilər kimi nifrət bəsləyir.

Azərbaycanın suverenliyindən qırcıqlanır və mənfur, qanıqən, qoca, uşaq, qadını qətlə yetirən, Xocalı soyqırımını törədən, Azərbaycan ərazilərini işğal edən, bir milyondan çox insanın yurd-yuvalarından didərgin düşməsinə səbəb

olan erməniləri azərbaycanlılardan üstün tutduğunu açıq şəkildə bəyan edir. O iddia edir ki, guya bir sıra ölkələrdə azərbaycanlılarla ermənilər arasındakı münaqişənin səbəbkarı Azərbaycan hökumətidir və bununla hazırkı rəhbərlik daxili problemlərdən fikirləri yayındırmağa çalışır. Ancaq bu, xaincəsinə deyilmiş fikirlərin yanlış olduğunu sübuta yetirməyə ehtiyac yoxdur. Son günlər sosial şəbəkələrdə ermənilərin azərbaycanlılara hücumlarını əks etdirən görüntülər yayın A.Məmmədov özünü “ağıllı diplomat” kimi təqdim etməklə Azərbaycan xalqına, Azərbaycan hökumətinə qarşı yaxmaq, xainliyini açıq-aşkar biruzə verməklə məşğuldur.

Erməni ilə həmrəy olan riyakarlar...

Bax, budur A.Məmmədovun xisləti. Əsl həqiqətləri sivil formada dünyaya bəyan etmək imkanlarımız daha da genişləndiyi bir zamanda içimizdən çıxan xain A.Məmmədov erməni təssübəkçiliklərini ortaya qoyur və Azərbaycanın uğurlarına kölgə salmaqda, dünyada etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunmasına qarşı çıxmaq istəyən qüvvələrə dəstək verməklə kimlərə “xidmət” etdiyini nümayiş etdirir. Bu məxluq xalqımızın haqq davasına qara yaxaraq, işğalçının cinayət əməllərinə haqq qazandırmaq kimi sərəmsə fikirlər səsləndirməklə siyasətkarlarını etdiklərini Azərbaycanın üzərinə atmağa çalışır.

Necə ola bilər ki, bir insan əzizlərini, yaxınlarını vəhşicəsinə qətlə yetirən, xalqına qarşı soyqırımçı akları həyata keçirən terrorçuya dəstək olsun?! İnsan nə dərcədə xalqına, dövlətinə nifrət etməlidir ki, əli millətinin qanına batın erməni ilə həmrəy olsun?!

Nə yazıq ki, belə riyakarlarımız, xalq düşmənlərimiz də var və indiyədək kimlər tərəfindən “bəslenildikləri” açıq-aşkar üzə çıxır. Düşmənlər onlardan Azərbaycana qarşı silah kimi istifadə etdiyini bil-lə-bilə yenə də hər şeylərini qant-lara satmağa hazır olduqlarını bir daha nümayiş etdirirlər.

Ancaq artıq Azərbaycan xalqı əsl həqiqətləri gördü və şahidlik etdi. Hər kəs gördü ki, Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Vidadi İskəndərli və bu kimi erməni süfrəsindən qidalananlar silahı bizə qarşı tuşlayanlardır.

Azərbaycan cəmiyyəti artıq son illərdə bu şərəfsiz və buna bənzər şərəfsizlərini simasını tanımaqdadır. Azərbaycan xalqı da tanıyır. Azərbaycana nifrət edən bu şəxslərin əsl üzü budur - “Vətən üçün pis olan, mənə faydalıdır”.

Onlar şəxsi maraqlarını dövlətin və xalqın maraqlarından üstün tutduqları üçün mənəvi nöqtəy-nəzərdən xəyanətkardan və fərari-dən başqa bir şey deyillər. Belələrini isə xalq heç vaxt bağışlamayacaq!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Çoxəsrlik zəngin tarixə malik olan Azərbaycan öz inkişafının müxtəlif mərhələlərində dəfələrlə xarici istilaya məruz qalmış, onun torpaqları zəbt edilmiş və parçalanmış, dövlət müstəqilliyi və suverenliyi əlindən alınmışdır. Güllüstan (1813-cü il) və Türkmənçay (1828-ci il) müqavilələri ilə Azərbaycan xalqı və onun tarixi torpaqları parçalanaraq Rusiya ilə İran dövlətləri arasında bölünmüşdür.

Lakin dəfələrlə tarixi ədalətsizliyə məruz qalsa da, milli dövlət qurumu ləğv edilərsə də, Azərbaycan xalqı müstəqillik yolunda öz mübarizəsini dayandırmamışdır. İyirminci yüzilliyin əvvəllərində yaranmış mürəkkəb tarixi şəraitdə müstəqilliyini bərpa etmək üçün xalqımız mühüm addımlar atmışdır. İmperiya zülmündən azad olan Quzey Azərbaycan 1918-ci il mayın 28-də dövlət müstəqilliyi qazanaraq öz tarixi ərazisində milli dövlət qurumunu - Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətini təşkil etdi. Çox keçmədən Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü yeni təcavüzə - bolşevik Rusiyasının silahlı müdaxiləsinə məruz qaldı. Beləliklə, qanuni hakimiyyət zorakılıqla devrildi və Azərbaycan xalqının çox böyük qurbanlar bahasına qazandığı müstəqilliyə son qoyuldu. Demokratik qüvvələrin əksəriyyəti repressiyaya məruz qaldı, xalqın bir qismi isə mühacirət etməyə məcbur oldu.

Sovet imperiyası tərkibinə qatıldığı 70 il ərzində Azərbaycana qarşı müstəmləkəçilik siyasəti yer-

qəbul etmişdir.

Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının, Azərbaycan Kommunist Partiyasının mərkəzi komitələri, partiyanın yerli orqanları, sərhəd qoşunlarının rəhbərliyi buna mane olmaq üçün bütün siyasi və hərbi təsir vasitələrinə əl atdılar. Lakin buna baxmayaraq Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin Naxçıvan Vilayət şöbəsi ardıcıl olaraq "Sərhəd hərəkatı" adlı bir sıra siyasi aksiyalar həyata keçirdi. Genişlənən demokratik hərəkatın nəticəsində SSRİ-nin dövlət sərhədi boyunca çəkilən sərhəd çəpərləri elliklə söküldü. İlk dəfə olaraq Arazın o tayında, bu tayında olan qohumların, həmvətənlərin ünsiyyət imkanları yarandı, sadələşdirilmiş keçid məntəqələri təşkil edildi. 1989-cu il dekabrın 31-i Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramına

çevrildi, 1990-cı ildə isə həmin günün ildönümü Muxtar Respublikada geniş qeyd edildi.

Naxçıvan Muxtar Respublikasından başlanıb, Azərbaycanın digər sərhəd rayonlarına da keçən bu ümumxalq hərəkatına imperiya mövqeyindən yanaşan SSRİ-nin

lanmış sərhəd hərəkatının real davamı kimi milli birlik və həmrəylik yolunda atılan daha bir mühüm addım oldu. Noyabr ayının 5-də qurultayın qəbul etdiyi qərarla 31 dekabr gününün hər il geniş qeyd edilməsi zərurəti irəli sürüldü.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi qərarı ilə 31 dekabr Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü elan olunsun və hər il bayram edildi. XX əsrin sonlarında Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyi qazandıqdan və beynəlxalq hüququn subyektı olduqdan sonra xalqımızın ictimai-siyasi, milli-mənəvi və mədəni həyatında keyfiyyətə yeni bir tarixi mərhələ başlamışdır. Zaman-zaman milli müstəqilliyindən zorla məhrum edilən xalqımız bu gün öz taleyinin sahibi olmuşdur. Eyni zamanda tarixin faciəli gedişatı nəticəsində illərdən bəri parçalanmış, bütün dünyaya səpələnmiş azərbaycanlıların milli dəyərlərə əsaslanaraq birləşməsinə imkan yaranmışdır. Azərbaycanlıların mühacirət tarixi əsasən XIX əsrin ilk onilliklərindən başlayır. Qafqazda çar Rusiyasının antimüsəlman və anti-

**Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkisafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

*Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi
haqqında həqiqətlərin
dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın
ədalətli mövqeyinin müdafiə
edilməsi*

Azərbaycançılıq ideologiyası və azərbaycanlıların həmrəyliyi

dilmiş, Azərbaycan xalqı təqiblərə və kütləvi cəza tədbirlərinə məruz qalmışdır. İmperiya siyasəti dünya azərbaycanlılarını bir-birindən təcrid etmək məqsədi ilə pantürkizm məfhumunu şərqi aləmində təhlükəli bir ideya kimi təqdim edərək, dünyada və Sovetlər İttifaqında yaşayan türkdillilərlə arasında əlaqələrin məhdudlaşmasına, kəsilməsinə cəhd göstərmişdir. Bu siyasətin təzahürü kimi sərhəd çəpərləri Azərbaycan xalqını parçalamışdır. Bütün bunlara baxmayaraq azərbaycanlılar milli dövlət, milli və mənəvi bütövlük, müstəqillik uğrunda mübarizəni davam etdirmişlər.

Son illərdə xalqın milli özünüdərkli güclənmiş, ictimai həyatın demokratikləşməsi istiqamətində xalq hərəkatı genişlənməmişdir. Muxtar Respublikada demokratik qüvvələr milli birlik və müstəqillik ideyası ətrafında birləşərək siyasi və ictimai birliklər yaratmışlar. Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Naxçıvan Vilayət şöbəsinin 1989-cu ilin noyabrında keçirilən Məclisi xalqın iradəsini bir daha ifadə edərək Güney və Quzey Azərbaycan arasında humanitar, mədəni, iqtisadi və qohumluq əlaqələrini bərpa etmək məqsədilə sərhəd çəpərlərini götürülməsi və mühəndis-texniki qurğuların sökülməsi haqqında qərar

və Azərbaycanın kommunist rəhbərliyi, hərbi dairələr ona qara yaxmağa başladılar. Onlar bunu bir qrup ekstremist və cinayətkar ünsürlərin əməli kimi qiymətləndirib, dünya ictimaiyyətinin gözündən salmağa çalışdılar. Bu məqsədlə sərhəd zonasında fəvqəladə vəziyyət rejimi yaradıldı. "Sərhəd hərəkatı" ilə bağlı kommunist rəhbərlərin göstərişinə əsasən Xalq cəbhəsi üzvlərinə qarşı repressiyalar daha da gücləndi, onlardan bir neçəsi həbs olundu, işdən çıxarıldı, bir çox yerlərdə sökülmüş sərhəd çəpərləri bərpa olundu.

Kommunist ruhlu kütləvi informasiya vasitələri var gücü ilə sərhədlərin sökülməsini vəhşilik adlandırdı, nəyin bahasına olursa olsun xalqın iradəsini, inamını qırmağa cəhd göstərdi. Lakin qonşu ölkələrin, dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan azərbaycanlıların, ümumən türk dünyasının bu prosesi parçalanmış xalqların təbii birləşmə meyli kimi müdafiə etməsi, ölkədə və dünyada gedən demokratik proseslər mövqeyindən qiymətləndirməsi xalqımıza qarşı yönəldilmiş mürtəce təbliğatın qarşısını qismən aldı. 1990-cı ilin noyabr ayının 3-də Türkiyədə keçirilən Birinci Məllətərarası Azərbaycan dənəkləri qurultayı isə Naxçıvan Muxtar Respublikasından baş-

türk siyasəti regionda azərbaycanlı əhalisinin üstün mövqeyinin zəifləməsinə yönəlmiş və 1905-1906, 1918-ci illərdə ermənilər tərəfindən həyata keçirilən qanlı azərbaycanlı qırğınları belə məkrli strateji niyyətlərlə törədilmişdir. 1920-ci ildə ilk müstəqil Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutundan sonra mühacirətin növbəti mərhələsi başlanmışdır. Otuzuncu illər və İkinci Dünya müharibəsindən sonrakı illərin mühacirəti qanlı repressiyalar, siyasi təqib, qətlərlə bağlı olmuş və məcburi xarakter daşmışdır. SSRİ imperiyası dağıldıqdan və Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonrakı dövrdə respublikamızdan köçərək xarici ölkələrdə məskunlaşanlar əsasən daha firavan və rahat həyat ardınca gedənlər olmuşlar.

Dediklərimiz əsasən Şimali Azərbaycandan mühacirətin ayrı-ayrı mərhələlərini əhatə edir. Qeyd etmək lazımdır ki, təxminən otuz milyon azərbaycanlı əhalinin tarixən

yaşadığı Cənubi Azərbaycandan son onilliklərdə mühacirət edənlərin sayı şimaldan gedənlərin sayından qat-qat çoxdur və onlar İranın şah istibdadından baş götürüb qərbət ellərə tapınanlardır.

Bu gün təxmini hesablamalara görə, dünyanın, Azərbaycan da da-

xil olmaqla, 70-dək ölkəsində 45 milyona qədər azərbaycanlı yaşayır və milyonlarla soydaşımız öz Vətəninə, tarixi-etnik torpaqlarından kənardə mühacir həyatı yaşamaqdadır. Yalnız Türkiyədə özü və ya soykökü Qərbi Azərbaycanın İrəvan şəhərindən, Zəngəzurdan, Göyçədən olan milyonlarla soydaşlarımız var və onlar XIX əsrin sonlarından başlamış amansız daşnak irticaları nəticəsində qardaş ölkəyə pənah gətirmişlər.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi qazanması Azərbaycan diasporunun həyatına mühüm canlanma gətirdi. Baş verən global hadisələr, Qarabağ münaqişəsi, əsassız torpaq iddiaları planının hərəkatə gətirilməsi, 1990-cı ilin yanvarın 20-də Bakıda, 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda törədilmiş qırğınlar, torpaqlarımızın 20 faizinin erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunması, bir milyon qardaş-bacılarımızın doğma yurdlarından didərgin düşməsi və sairə xaricdəki həmvətənlərimizin ictimai fəallığının artmasına təkən verdi.

Soydaşlarımızın bir qismi yeni tarixi vəziyyətə müvafiq olaraq milli-mədəni yöndə təşkilatlanmağa başladılar və hazırda azərbaycanlıların dünyanın 30-dan çox ölkəsində 150-dən artıq ictimai, milli-mədəni cəmiyyət və təşkilatları fəaliyyət göstərir. Bu prosesin daha da

genişlənməsinə şəxsi iddiaların milli mənafeədən üstün tutulması, milli-siyasi fəallığın zəifliyi və iqtisadi maraqlara meyilliyyətinin güclü olması, regionçuluq amilləri və icmalar, təşkilatlar arasında əlaqələrin zəifliyi amilləri ciddi maneçilik törədir. Bütün bu hallara baxmayaraq, mühacirət həyatı keçirən azərbaycanlıların milli özgürlüyünün saxlanması, dil və mədəniyyətlərinin inkişafı, insan-vətəndaş hüquqlarının qorunması, müstəqil dövlətimiz ətrafında daha sıx mənəvi birliliyinin təmin edilməsi hər bir soydaşımızın başlıca vəzifəsidir. Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev demişdir: "Əziz həmvətənlər! Hörmətli nümayəndələr, qonaqlar! Hörmətli xanımlar və cənablar! Sizi Dünya azərbaycanlılarının 1 qurultayının açılışı münasibətilə səmimi qəlb-dən təbrik edirəm, qurultayın işinə uğurlar diləyirəm. Dünya azərbaycanlılarının 1 qurultayı müstəqil Azərbaycanın həyatında, bütün dünya azərbaycanlılarının həyatında tarixi hadisədir. Bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların, Azərbaycan icmalarının nümayəndələri ilk dəfə olaraq Azərbaycana, onun paytaxtı Bakı şəhərinə toplaşmışlar və özlərinin 1 qurultayını keçirirlər.

Vahid Ömərov, f.ü.f.d.dos.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

3 sentyabr

SƏS

Son səhifə

Qonsalo İquain Devid
Bekhemın klubuna keçir

İtaliyanın "Yuventus" klubunun futbolçusu Qonsalo İquain karyerasını ABŞ-da davam etdirməyə çox yaxındır.

"Tyc Sports" xəbər verir ki, 33 yaşlı hücumçu MLS təmsilçilərindən "İnter Mayami" ilə razılışmış. Argentinli forvardın sözləşməsi iki illik nəzərdə tutulub. İngiltərə millisinin sabiq üzvü Devid Bekhemın rəhbəri olduğu klub bu keçidi Turin klubu ilə həll etməlidir. "Yuventus"un yeni baş məşqçisi Andrea Pirlo İquaini komandasında görmək istəmir. Qeyd edək ki, Qonsalo İquain 2019/2020 mövsümündə "Yuventus"un heyətində 44 oyun keçirib, 11 qol vurub və 8 məhsuldar ötürmə ilə yadda qalıb.

Luis Suares "Yuventus"da

"Barselona"nın futbolçusu Luis Suares "Yuventus"la müqavilənin detallarını razılışdırıb. "La Gazzetta dello Sport" xəbər verir ki, bu transfer Turin təmsilçisinə pulsuz başa gələcək. Çünki katalonlara 1 illik müqaviləsi qalan uruqvaylı futbolçu sözləşməsini qarşılıqlı razılışma ilə pozmaq üzrədir. 33 yaşlı hücumçu Turin təmsilçisindən ayrılan Qonsalo İquainin yerinə komandaya qoşulacaq. Növbəti həftədə Suaresin "qoca sinyora"ya keçidinin rəsmiləşəcəyi gözlənilir.

Diqqət: Kompüter qarşısında çox oturmaq gözün nəmliyini qurudur

Göz ən mühüm və eyni zamanda ən incə duyğu orqanlarından biridir və insan həyatında çox mühüm rol oynayır. Göz vasitəsilə ətrafda cərəyan edən hadisələri görür, rənglərin çalarlarını seçir, həyatın gözəlliklərini duyuruq. Ona görə də onların gigiyenasına düzgün əməl edilməsi vacib şərtlərdən

birdir.

Bakı Baş Səhiyyə İdarəsinin baş oftalmoloqu Sevda Bəşirova AZƏRTAC-a deyib: "Ətraf mühitdən informasiyanın 90 faizi göz vasitəsilə alınır. Gözlərinin hər birinin çəkisi 10-13 qram arasında olsa da, onun funksiyaları kifayət qədər çoxdur. Göz ele orqandır ki, onun daim qidalanmağa ehtiyacı var. İlk növbədə gün ərzində 1 saat təmiz havada gəzmək buyuz qışa, beyin və göz dibi üçün çox faydalıdır.

Kompüter qarşısında uzun müddət oturanda göz yorğunluğu daha çox

müşahidə olunur. Bu zaman şüalar gözün nəmliyini qurudur və göynəmələr əmələ gəlir. Bunun üçün hər 45 dəqiqədən bir kompüterdən uzaqlaşdırıb 15 dəqiqə hava almaq lazımdır. Belə şəraitdə çalışanlar tez-tez apteklərdə satılan təbii göz yaşı damcılarında istifadə etməlidirlər".

"Ən ideal göz masajı hansısa əşyanı 30 santimetrlikdə tutub mümkün olduğu qədər yaxın və uzağa baxmaq lazımdır. Bunu etmək gözdaxili əzələləri yığır və boşaldır, fokusunu yaxşılaşdırır. Normal halda bir göz dəqiqədə 16-18 dəfə qırılmalıdır. Kompüter arxasında olanda o qədər ona aludə oluruq ki, gözü qırmağı unuduruq və bu, dəqiqədə, məsələn 10 dəfəyə düşürsə, bu proses saatlarla, günlərlə davam edənə quru göz sindromunun yaranmasına səbəb olur", - deyə həkim-oftalmoloq bildirib.

Bu xanım dünyanın ən varlı qadınıdır!

Dünyanın ən varlı qadınının adı bəlli olub. Bu, ABŞ mərkəzli e-ticarət şirkəti "Amazon"un sahibi və dünyanın ən varlı insanı olan Ceff Bezosdan boşanan Makkeynz Skottudur.

"Bloomberg Milyardlar İndeksi"yə əsasən, o, "L'Oreal SA"nın varisi Françuiz Bettenkourt Meyersi geridə qoyaraq bu ünvanı alıb. "Amazon"un hissələrinin bazar dəyərinin artması ilə onun sərvəti 66,4 milyard dollara çatıb. Qeyd edək ki, Skott Bezos ilə boşandığı dövrdə "Amazon.com Inc."in 4%-ni almışdı./Publika.az

Sumqayıtda avtomobil oğrusu tutuldu

Nəqliyyat vasitəsini qaçırmada şübhəli bilinən Sumqayıt sakini N.İsgəndərli avtomobillə birgə saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Sumqayıt ŞPİ-nin 3-cü Polis Bölməsinə müraciət edən şəhər sakini Y.Ağayev avqustun 31-də şəhər ərazisindən "Daewoo" markalı avtomobilin qaçırıldığını bildirib. Keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində nəqliyyat vasitəsini qaçırmada şübhəli bilinən Sumqayıt sakini, evvələr məhkum olmuş N.İsgəndərli müəyyən edilərək avtomobillə birgə polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Araşdırma aparılır.

Bakıda soyğunçuluq edən iki nəfər tutulub

Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin 19-cu polis şöbəsinə müraciət edən Bakı şəhər sakini F.Cəlilov avqustun 31-də saat 21 radələrində rayon ərazisində iki nəfərin onun mobil telefonunu açıq talama yolu ilə aldığı bildirib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki,

soyğunçuluğu törətməkdə şübhəli bilinən Neftçala rayon sakini A.Əliyev və Xocalı şəhər sakini T.Səfərov keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində müəyyən edilərək polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıblar. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in kompüter mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600